16 పేజీలు అణా: సం॥ చందా రు 4: R. No. M. 3152.

జమీన్‌రైతు

ఈ వారంలో—

1. నెల్లూరు ముచ్చట్లు.
2. బెల్జియం అస్త్రసన్యాసము.
3. ఆరెస్టులు ఆంక్షలు.
4. మనరాజకీయాలు.
5. సంస్థానాలు.

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము: నెల్లూరు : 31—5—40. | సంచిక 22

బెల్జియం అస్త్రసన్న్యాసము ★

రాజుగారి నిర్ణయమును పాటింపక శత్రువుల నెదుర్కొన వలెనని మిత్రమండలివారు నిశ్చయించారు-

బోలోన్‌తప్ప యితర రేవుపట్నములందు, ఉత్తర ఫ్రాన్సులో దారుణ యుద్ధము జరుగుచున్నది—

బెల్జియంరాజు నిర్ణయం:

జర్మనులవంటి భీకర శత్రువులతో, ధైర్య సాహసములతో, అపారత్యాగము గావించుచూ 18 రోజులు యుద్ధము గావించిన బెల్జియం దేశమునకు, హఠాత్తుగా నొక గొప్పమార్పు వచ్చినది. ఇట్టిమార్పు వచ్చునని యెవ్వరు తలంచలేదు. బెల్జియంరాజగు లియోపోల్డు, మంత్రివర్గాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా తానొక్కడే, 27 వ తేదీన యిక బెల్జియనులు శత్రువులతో యుద్ధము చేయుట ఆపవలసినదని, యింకా యుద్ధం చేయుటవలన దేశము, ప్రజలు, యింకా నాశనమగుట తప్ప మరేమీ ప్రయోజనముండదని నిర్ణయము గావించాడు. మంత్రివర్గమంతయు తనకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము కలిగియున్నను, అయన సరకు చెయ్యలేదు. చేసేటుల చేయబోవుచున్నానని ఫ్రాన్సువారికి గాని, బ్రిటిషువారికి గాని, ముందుగా యేమాత్రం కబురు చెయ్యలేదు. తర్వాత బెల్జియం మంత్రివర్గము, తమ యేకాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా రాజు ఆరీతిగా నిర్ణయించినాడని, తాము స్వతంత్రించి, ఒక క్రొత్తసైన్యమును సిద్ధముజేసి ఫ్రాన్సుకు సహాయం చేసెదమనిన్ని, అందుబాటులోనున్న సాధనసంపత్తి నంతను మిత్రమండలి సహాయార్థమై సమర్పించెదమనిన్ని, ఫ్రెంచిప్రభుత్వమునకు తెలియబరిచినది.

ఈవార్తను ఫ్రెంచిప్రధాని రేనోవిని ఉగ్రుడై పోయినాడు. లియోపోల్డు రాజు 18 రోజుల క్రిందట, తక్షణ లేదని మిత్రమండలివారి సహాయమును కోరి యింతకాలంనుండి వారిసహాయమును పూర్ణముగా పొందుతూ, వారిపట్ల ఒక్క కృతజ్ఞతాపూర్వక మాటనైనను తన ప్రకటనలో చేయనందుకు రేనో లియోపోల్డును నిందించాడు. ఇక బెల్జియనులను నమ్ముకొని ఏమాత్రం ప్రయోజనము లేదు. మనమే ధైర్య స్థయిర్యములతో శత్రువుల హతమార్చవలెనని తన దేశస్థులకు 28 తేదిన రేడియో ప్రసంగము కావించాడు.

రాజు గావించిన యీ నిర్ణయమునకు బెల్జియనులకు, బ్రిటిషువారికికూడా అసంతృప్తి కలిగినది. బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి చర్చిలు, బెల్జియం ప్రధానమంత్రి గియార్లాట్, ఫ్రెంచి ప్రధాని రేనోలు రాజుగారి నిర్ణయమును పాటించక శత్రువుల ప్రతిఘటించమని తమ తమ దేశసైనికులకు ఉద్బోధించారు. ఏకక మామూలుగా జర్మనుల ప్రతిఘటిస్తారన్న మాట. రాజు ఉత్తరువు వలన 5 లక్షల బెల్జియం సైనికులు లొంగిపోయి వుంటారని అంచనా వేయబడినను దానిని సరకు గొనరు.

బ్రిటను జాగ్రత్త:

21 వ తేదీన ఫ్రాన్సు వాయువ్యమూలనున్న ఆర్రాస్, అమీన్సు పట్టణములు జర్మనుల వశమైనవాకే ఒకి మిత్రమండలివారికి బాగా వేడి ఎక్కినది. దీనిఫలితం వెంటనే అగుపడినది. శత్రువుల స్వాధీనమైన 24 గంటలలోనే, ఫ్రెంచి సైనికులు హోరాహోరీగా పోరాడి, తిరిగి అర్రాసును 22 తేదిన తమ స్వాధీనం గావించుకున్నారు.

ఎమర్జెన్సీ పవర్సుఆక్టు.

అర్రాస్, అమీన్సుల పతనము బ్రిటీషువారికి కూడ ఒక యింజెక్షను మాదిరి పనిచేసినది. బ్రిటిషువారు, యిక ప్రయోజనము లేదు; దేశరక్షణావసర కార్యకలాపమెంతవరకు చేయవీలుంటో అంత వరకు చెయ్యాలనుకొని, 22 వ తేదీన ఎమర్జెన్సీ పవర్సుబిల్లును పార్లమెంటుసభలు రెండిటిలోను ప్రవేశపెట్టారు. ప్రవేశపెట్టారో లేదో, 2½ గంటలసేపు మాత్రమే దానిపై చర్చజరిగి, రెండు సభలలోనూ సాయంత్రం 6.10 గంటలగునరికి బిల్లు ప్యాసయి, ఆక్టు అయిపోయింది.

ఈబిల్లు వివరాలను యీసందర్భంలో తప్పకుండా తెలుసుకోవాలి. దీనిప్రకారం ఇంగ్లాండు దేశంలోని సమస్త పౌరులపైన, వారి ఆస్థులపైన, బ్యాంకుల పైళ్ళ యుద్ధ పరిశ్రమలపైన, వెద్యోగ్యుల, దేశంలోని సమస్త సంపత్తిపైన, రాజుగారికి సంపూర్ణాధికారం వుంటుంది. దేశ మనుష్యులను, దేశసంపత్తిని, తమయిచ్ఛ వచ్చినట్లు ప్రభుత్వం ఉపయోగించుకోవచ్చును. దీనినిబట్టి మనం బ్రిటిషువారి సన్నాహతీవ్రతను వూహించాలి.

ఇంతేగాకుండా బ్రిటిషు ఫాసిస్టునాయకుడగు సర్ ఆస్వాల్డు మాస్లేను, యింకా కొందరు బ్రిటిషు యూనియన్ ఫాసిస్టుసభ్యులను ప్రభుత్వంవారు అరెస్టు కేశారు. ఇప్పటికి 5 వేలకు పైగా విదేశీయులను నిర్బంధించారు.

రిజర్వు తరగతులకు చేరిన సైనికాధికారుల రిక్రూటుమెంటు గడచిన నవంబరు నెలలో ఆపివేయబడినది. ఇప్పుడు వగల 36-50 సం॥ మధ్యనున్నవారిని, యింకా కొందరిని కలిపి 6 లక్షల సైనికులను రేపు జూను నెలాఖరులోగా తయారుచేయుటకు నిశ్చయించారు.

25 వ తేదీన జర్మనులు యూర్క్‌షైరు, ఈస్టాంగ్లియాలో బాంబుల వేసేటప్పటికి జర్మనుదాడి యింగ్లండుపై తప్పనను భయంతో యార్మత్, లోస్టాఫ్, ఫెలిక్స్‌స్టో మొదలగు యింగ్లండులోని ఆగ్నేయతీర పట్టణాలను ఖాళీ చెయ్యవలసినదంటూ, ఖాళీచేసినవారిని సురక్షిత స్థానాలకు పంపుటకు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారు.

బోలోన్ పతనము:

బోలోన్ పశ్చిమతీర రేవుపట్టణము మావశమైనదని జర్మనులు 27 వ తేదిన పూర్వమే ప్రకటించినను, మిత్రమండలివారు బోలోన్ శత్రువుల వశము కాలేదని తెలుపుతూ వచ్చారు. 27 వ తేది పత్రికలో దారుణయుద్ధము సల్పినమీదట బోలోన్ శత్రువుల స్వాధీనమైనదని, అయినప్పటికీ 1914 సం॥న జరిగిన యూరోపా మహాసంగ్రామములో బోలోన్‌కు వున్నంత ప్రాముఖ్యత యీ యుద్ధములో దానికిలేదని, వల్ల గామిత్రమండలి వారుచెప్పుచున్నారు.

బోలోను స్వాధీనము గావించుకొనుటలో బెల్జియం సేనలను, మిత్రమండలి సేనలను జర్మనులు చేరుపరచారు. ఇలాగా, అపారత్యాగము గావించి, సేనలను చేరుపరిచి, బోలోనును స్వాధీన పరుచుకున్నారనువార్త విని, బ్రిటిషుపార్లమెంటు నిర్ఘాంత పడిపోయింది.

ఫ్లాండర్సులో యుద్ధము:

అక్షిణామునుండి తన సైన్యములను తీరుగా పంపడిం ప్రారంభించింది. కలేకూడా జర్మనువశమైతే బ్రిటనుపై జర్మనీ దెబ్బ తీయుటను దక్షిణ, గుండెలో పూర్ణంగా గలదు. అందుకనే బ్రిటన్ పై దండయాత్ర జరిగినప్పుడు స్వదేశ రక్షణలు దృఢముగా వుండవలెనని బ్రిటిష్ హోం మాండులో మార్పులు గావించింది. సర్ ఎడ్మండ్ ఐరన్‌సైడ్ వంటి సర్వ సైన్యాధ్యక్షుడు ప్రస్తుత సమయంలో వుండాలని, ఆయన్ను ఆస్థానమునకు నియమించింది.

కలే నగరం తమచేతిలో నున్నదని జర్మనులు గావిస్తున్న ప్రకటనలు నిరాధారమని, కలే, డన్‌కర్క్, ఆస్టెండ్, జీబ్రగ్ రేవులను మిత్రమండలి సేనలు చాలాదృఢంగా కాపాడుచున్నవని, లండనులోని అధికార వర్గాలద్వారా తెలియుచున్నది.

ఉత్తరఫ్రాన్సులో పోరాటం చాలా తీవ్రముగా సాగుచున్నది. జర్మనులు గడచిన మహాసంగ్రామంలో వెర్డన్ వద్ద అవలంభించిన పద్ధతులతో మిత్రమండలి రక్షణస్థానాలకు సేనాతరంగములతో ముంచుతున్నారు. నష్టాలను లక్ష్యపెట్టకుండా జర్మనులు, సేనలను యంత్రాలను ప్రయోగిస్తున్నారు. వాలెన్సియన్సు రంగంలో జర్మనుల ధాటిని ఫ్రెంచిసేనలు అరికట్టినవి. దీనికి వాయువ్యమూలనున్న లీస్ రంగంలోగూడా మిత్రమండలి సేనలు శత్రువులధాటిని ఓర్చుకుంటున్నవి. సోమ్ నదిపై యింకా జర్మనులను తుడిచిపెట్టే కార్యక్రమం సాగుచున్నది. రీమ్సు, స్ట్రాస్‌బర్గ్, మెట్జ్ లపై జర్మనులు బాంబుల వేయుచున్నారు. ఇప్పటికూడా ఫ్రెంచివారు తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తున్నారు. ఫ్లీట్ మీదుగా జర్మను సేనలు నడచి శత్రువుల స్థిరంగి స్థానాలను పట్టుకొన్నవని పెట్టకాలువదాటి ఆర్క్యూస్, మూయ్ పట్టణాలనాక్రమించినవని. మెర్విల్ హేజ్‌బ్రూక్ బూర్బ్యూరోలు తమ చేతిలో నున్నని, జర్మను ప్రకటన తెల్పుచున్నది.

అమెరికా వైఖరి:

ఇకలోనగూడా జర్మనుల వశమైనదని, బెల్జియంకూడా శత్రువురాల తలవాల్చినదని అమెరికా విని, తాను తాటస్థ్యముగానుండ వీలులేదనియు, యుద్ధములో తనుల్కొనక తప్పని పరిస్థితులు వచ్చుచున్నవనియు, అమెరికా అధ్యక్షుడు రూజవెల్టుగారు ప్రసంగించారు. 50 వేల సైనికులను, 50 వేల విమానముల తయారు చేయుటకు శాసనము ఆమల్లో పడినది.

ఆంగ్లో సోవియట్ వర్తకం:

దీనివిషయమై చర్చించడానికి సర్ స్టాఫర్డ్ క్రిప్స్ నాయకత్వంక్రింద బ్రిటిష్ ప్రతినిధులను మాస్కోకు పంపమని రష్యా సూచించింది. దీని ప్రకారం క్రిప్సు, ప్రతినిధులతో మాస్కోకు విమానంలో బయలుదేరి వెళ్లాడు.

జపానుకు జర్మనీ జవాబు:

హాలెండువారి తూర్పుయిండియా దీవుల విషయమై నీకేమైనా ఆక్షేపం కలిగించు కుందువా అని జపాను జర్మనీని అడిగితే, నేను వాటితో సంబంధం కల్గించుకొనను అని జర్మనీ స్పష్టంగా జవాబిచ్చింది.

30—5—40.

ట్రాట్స్కీ హత్యాపయత్నం:

మెక్సికో నగరంలో శరణార్థులుగా నివసిస్తున్న రష్యాదేశభ్రష్టుడు ట్రాట్స్కీని చంపడానికి జరిగిన ప్రయత్నంవిషయమై పోలీసువారు విచారణ చేస్తున్నారు. ఎత్తుకొని పోబడిన అతని కార్యదర్శికొరకు పోలీసువారు వెదుకుతున్నారు. మిలిటరీ పోలీసువారి దుస్తులనుధరించి మారువేషాలు వేసుకొనిన 30 మంది వ్యక్తులు, తెల్లవారుజామున ట్రాట్స్కీ యింటిలోనికి జొరబడినారనీ, ట్రాట్స్కీ ఇంటికి కాపలాకాస్తున్న అయిదుగురిని పోలీసులుకొట్టి లోబరచుకొని ట్రాట్స్కీ వున్న భాగంపైన మరతుపాకులను కాల్చ నారంభించారు. ట్రాట్స్కీయున్నూ అతనిభార్యయున్నూ చప్పున తమ పడకలమీదనుంచి లేచి నేలమీద బోర్లగా పడుకొని తమ ప్రాణాలను రక్షించుకున్నారు.

ఈ దౌర్జన్యకారులు పోలీసులు యీ ప్రాంతానికి వచ్చేలోపున తప్పించుకొని పోయినారు. పోతూపోతూ వీరు అక్కడ ఒక్క ప్రేలుడు బాంబును పడవేసి, ట్రాట్స్కీ కార్యదర్శులలో ఒకనిని ఎత్తుకపోయినారు.

నాజీ యుద్ధ పద్ధతులు

యుద్ధంలో జర్మనీలు భయంకరధ్వనులు చేసే విమానాలనూ బాంబులనూ ఉపయోగిస్తున్నారు, "పికిక్ విమానం" అనే ఒక విమానం క్రిందకు దిగినప్పుడు ఎన్నోవిమానములు ఒకేసారి దాడి చేసినట్లు ధ్వనులు చేస్తుంది. "విజిలింగ్ బాంబులు" (ఈలవేసే బాంబులు) క్రిందపడుచున్నప్పుడు చెవులు చిల్లులు పడిపోయేటట్లు చప్పుడు చేస్తాయి. మిత్రమండలివారు ఈ పద్ధతులకు అలవాటు పడుతున్నారనీ, మొట్టమొదట ఏమయినా ఆశ్చర్యం కలిగితే ఇప్పుడట్టిదేమీ లేదని తెలుస్తున్నది.

బ్రిటిషు సైనికుల బంధువులకు హెచ్చరిక

కొన్ని సందర్భాలలో బ్రిటిష్ సైనికులు తమ బంధువులకు వినుకటంత గిరిమగా వుత్తరంలు వ్రాయడానికి వీలుండదని, అంత మాత్రంచేత వారు చనిపోయినారనీ గాయపడ్డారని అనుకోవడానికి వీలులేదని లండనులోని యుద్ధకార్యాలయం ప్రకటించింది.

సర్క్యులర్లు:

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యాలయ కార్యదర్శి, నన్నపనేని వెంకటసుబ్బయ్యగారు నిడుబ్రోలు నుండి యీ క్రింది ప్రకటనలు చేస్తున్నారు—

జిల్లా రైతుసంఘాలకు.

మందసాకాల్పులను గురించి మీరంతావిని యున్నారు. చనిపోయినవారు చనిపోగా, యెంతోమంది గాయబడ్డారు, అరెస్టుకాబడ్డారు. ఇటుల బాధపడుచున్న సంసారాలను జూస్తే దిగులుపుడుతుంది. ఈ సమయంలో వీరందరికీ రైతులంతా ధన సహాయం చేయాలి. అందుకోసం జూలై 1 తేదీన "మందసాదినం" జరుపుటకేర్పాటుచేయబడింది. ఆనాడు పూరూర సభలుజరిపి, మందసా డిఫెన్సుకమిటీల నేర్పాటుచేసి, డబ్బు వసూలుచేసి దానిని శ్రీమతి భారతీదేవిరంగా గారిపేర నిడుబ్రోలుకు పంపాలి.

రంగా నిర్బంధ దినం

ప్రతినెల 1వ తేదిన రంగానిర్బంధ దినంజరుప వలెనని యిదివరకే తెలిపియున్నాము. ఈమధ్య ప్రభుత్వము, మందసా కాల్పులకు రంగాగారే కారకులని ప్రకటించింది. కాబట్టి యీతరుణము జూన్ 1వ తేదీన రంగానిర్బంధ దినము యింకా జయప్రదంగా జరపాలి. ఆనాడే శ్యాంబాబు, రుబిందులాల్జీగారల నిర్బంధమునకు గూడా అసమ్మతి ప్రకటించాలి.

బులెటిన్

ఇకమీద రాష్ట్రరైతు సంఘం తరఫున 15 రోజుల కొకసారి ఒకబులెటిన్ ప్రకటింప దలచాము. కాబట్టి అన్నిజిల్లా రైతుసంఘాలు ప్రతినెల 15, 30 తేదీలలోపల, ఆయాజిల్లాలలో యెక్కడ, యెప్పుడు, యేమిజరిగినది ఒకరిపోర్టు తయారుచేసి, రాష్ట్ర సంఘానికి పంపాలి.

రాష్ట్రకార్యవర్గ సభ్యులకు.

తే 5-5-40 దీన ఇడుపులపాడులో జరిగిన తీర్మానం అనుసరించి, ప్రతికార్య నిర్వాహక సభ్యుడు రు 10/ రాష్ట్ర రుసుము చెల్లించవలసి యున్నది. ఇంతవరకు ఒక్కరు గూడా పంపలేదు. గాన త్వరలో పంపండి. ఆలసించిన ఆఫీసు నడవడంకష్టం.

కాళీపట్నం తగాదా పరిష్కారము.

కాళీపట్నపు రైతులకూ జమీందారుకీ గల భూముల తగాదా పరిష్కారము చేయుటకు గాను వ॥ గో॥ జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ లక్కరాజుగారు, నర్సాపురం సబ్ కలెక్టరు, పోలీసు సూపరింటెండెంటుగార్లు 19 తేదీన భీమవరం వచ్చి పరిష్కారం చేశారు.

జమీందారు, బీదరైతులకు, కోఆపరేటివు సంఘముద్వారా 350 యకరముల పంచుటకు గాను కోఆపరేటివు సంఘమునకు స్వాధీనము చేయుటకు, కోఆపరేటివుసంఘంవారు ఆగ్రామంలోని బీదరైతులకు ప్రత్యేకంగా పంచియిచ్చుటకు, అభూముల 5 సం॥ లోగా సంపూర్ణ సేద్యములోనికి తీసుకరాలేకపోతే వాటిని ఆరైతులు జమీందారు స్వాధీనం చేయుటకునిర్ణయంచేశారు.

ఆరైతుల కవసరమైన పెట్టుబడిధనమును కోఆపరేటివు సంఘములద్వారా అప్పు యిప్పించుటకు జిల్లాకలెక్టరు వాగ్దానం చేశాడు.

సదరు భూములలో చేపలు పట్టుట, పసువుల మేపుటకు రైతులకు హక్కులేదు. వారికి కావలసిన పసువులమేత, వంటచెరుకు తెచ్చుకొనుటకు కొంతఅడవి ప్రత్యేకించుటకు జమీందారుగారు ఒప్పుకున్నారు.

పల్లెటూళ్లు

ఇడుపులపాడువిద్యాలయం

పై రైతాంగవిద్యాలయమునకు యీ సంవత్సరం అయిన వ్యయాదికములు.

ఆదాయం చందాలవల్ల వసూలు 590-12-0, విద్యార్థుల ఫీజువల్ల 73-0-0, పందిళ్ళు పాకల అమ్మకం 106-0-0, వెరసి ఆదాయం 769-12-0

వ్యయం:- భోజనసామగ్రి, వంట మనుష్యులకు జీతాలు, రాకపోకల చార్జీలు, చందాలు వసూలుఖర్చు, పందిళ్లు పాకలు, ఊరేగింపు ఉత్సవాలూ, స్టేషనరీ, తంతితపాలు, లైట్లు, కిరసనాయిలూ, ఫోటోగ్రఫీ, సాదరు చేరి 920-8-10 లు అయినవి. ఆదాయంలోను 151 రూపాయలు లోటు యేర్పడ్డది. యిది చందాలవల్ల వసూలు కావలసియున్నది. విద్యార్థులకు ఉచిత భోజనాదికము లమర్చినాము.

—పుల్లెల రత్తయ్య,
ఆర్గనైజరు.

★

నాగసముద్రం

కావలి తాలూకా, యీ గ్రామానికిచుట్టుప్రక్క మజరాలు 12 వందల జనాభావుంది. స్కూలులేదు. జిల్లాబోర్డువారికి అర్జీయిచ్చినాము. అందరూ అనుగ్రహించి మాకు స్కూలిప్పించండి.

—గ్రామస్థులు.

★

పెద్దచెలుకూరు

కేంద్ర ఉపాధ్యాయ సంఘవార్షికోత్సవము 12 వ తేదీన జరిగింది.

వచ్చిన ఉపాధ్యాయుల విచారించే దిక్కులేదు. ఒకామె దాహంచే శోషిల్లింది. కార్యదర్శి నివేదికలో కార్యకలాపంలేదు. విద్యాధికారుల హితోక్తులు బాగున్నవి. కోలాటములో బాలబాలికలను కలపడం సాంప్రదాయవిరుద్ధం. చెకెట్ సీన్లలో విద్యార్థులు కానివారిని దత్తు తెచ్చుకోవడంసరికాదు. లవకుశపాత్రలు చక్కగా పోషింపబడ్డవి. ఆదినారాయణరెడ్డిగారి విచారదక్షత అన్నిలోపాలనూ కప్పింది.

—ప్రేక్షకుడు.

★

కోడూరు

కేంద్ర ఉపాధ్యాయసంఘ వార్షికోత్సవము 4 వ తేది ప్రెసిడెంటు కోదండరామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతను జరిగింది. ఉపహారాలూ, అధ్యక్షుల హితోక్తులు, యిన్స్పెక్టర్ల ఉపాధ్యాయ విధులు వార్షిక విధానము ఆకలివారి హరిజనసేవా నాటకము అధ్యక్షులకు కృతజ్ఞతసమర్పణ మున్నగు కార్యవిధులతో నీటు మహోత్సవను జయప్రదంగా జరిగింది.

—సి. యస్.

★

జమీన్ రైతు పాఠకులకు కానుక!

గ్యారంటీ 100 రూ. గెలవండి! ముగింపు తేదీ 25-6-40

పది నిముషాల యోచనకు రు 100 ల బహుమానం!

మీ అదృష్టానికి యిదొక దృష్టాంతము.

మొదట ఇది చదవండి.

15

1 నుండి 10 వరకుగల సంఖ్యలతో ఏ వరుస చూసినా 15 రావలయును. చేసిన అంకె వేయకూడదు. కీసాల్యూషనులో ఏవరుస రైటుగా వున్నా బహుమతి వుంటుంది. కీ సాల్యూషను రైటు అన్సరుకు రు 100 గ్యారంటీగ సమానంగ బహుమానం యివ్వబడును. చతురము 1-కి ప్రవేశ రుసుము ఒక రూపాయి. ఎన్ని చతురములైన పంపుకోవచ్చును. ఎన్నిచతురములు పంపితే చతురానికి రూపాయివంతున అన్నిరూపాయలు పంపాలి. ఎక్కువ చతురములు పంపిన స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు, వుద్యోగులకు ప్రత్యేక బహుమతులివ్వబడును. ప్రతి చతురానికి మీ అడ్రసు స్పష్టంగా తెలిసేలాగ వ్రాయవలయును. మద్రాసులో వున్నవారు స్వయంగా కార్యాలయానికి వచ్చి చతురములుకట్టి రసీదు పొందవచ్చును. మణియార్డరు రసీదులు చతురములతో కవర్లో పెట్టి మా కార్యాలయానికి పంపవలయును. మీ వూరునుంచి ముగింపుతేదీ ఆఖరువరకూడా మణియార్డరు చేయవచ్చును. కాని ముగింపు అయిన మరుచేదిని మణియార్డరు చేయకూడదు. ఎవరును కీ సాల్యూషనుకు సరియైన అన్సరు పంపకపోతే సాధ్యమైనంతవరకు కీ సాల్యూషను దగ్గర దానికి బహుమతులివ్వబడును. మేము అనుకొన్నంత ప్రవేశరుసుము వచ్చినా రాకపోయినా రు 100 లు గ్యారంటీగ రొక్కం యివ్వబడును. పజిలు సంబంధమైన వుత్తర ప్రత్యుత్తరాలు పోటీ ముగిసిన 15 రోజులతర్వాత జేటికి జరుపబడవు. ఈపజిలు పరిష్కారాల్లో సర్వహక్కులు మేనేజరువి. మీరుపంపే చతురములనో నోటీసులలో చూచినది ఏ పేపర్లో చూచినది వివరించవలెను. ఫలితములు జూలై 5 వ తేదీన వెలువడే యీ పత్రికలో తెలుపబడును.

ముగింపు తేది జూన్ 25. ఫలితములు జూలై 1 వ తేదీ. ఫలితాలకు ప్రైజులిస్టులకు ఒక అణాబిళ్ళ పంపవలయును. చతురములు, మణియార్డర్లు యీఅడ్రసుకు పంపాలి.

మేనేజరు,
నవజీవన్ ప్రైజు పజిల్స్,
...వర్తి యూరా హైరోడ్డు, చాకలపేట, మద్రాసు.

****

మందసా దినము

మందసా కాల్పుల విషయమై ప్రభుత్వ వర్యను గర్హిస్తూ, పీడిత సంసారాలకు నష్టపరిహారం ప్రభుత్వం యివ్వవలెనని జూను 1వ తేది రంగా నిర్బంధ దినములోపాటు, మందసాదినము గూడ ప్రతివూర జరుపవలెనని కోర్తాను.

ఇ. వెంకటసామి,
కర్నూలుజిల్లా కాం॥ క॥ మెంబరు.

****

గూడూరు.

గూడూరు ఉన్నతపాఠశాల ప్రాతవిద్యార్థుల వ వార్షికోత్సవం 10 తేది జరిగింది. అధ్యక్షులు శ్రీ రామానుజం బి. ఎ. గారు తేనీటి విందు, పాటకచ్చేరికి తర్వాతజరిగిన మార్తెన్నికల్లో అధ్యక్షులుగా పెళ్లకూరు వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారిని, ఉపాధ్యక్షులుగా చేకెట్టి వెంకటకృష్ణయ్య శెట్టిగారిని, కార్యదర్శిగా వేదం సుబ్రహ్మణ్యవడగారిని ఎన్నుకొనిరి.

రెడ్డీ! శెభాసనిపించు!!

—పాతవిద్యార్థి.

★

పారవోలు.

ఈ చెరువుక్రింద నగరిపిల్లకాయ భూముంది రెక్కైడు. అది ఒకటి రెండుకార్లు పండి మూడో కారు సెత్తి చేసుకోసుంది. దానికోఅకు యితర్లకు పారనివ్వకుండా కొత్త ఉద్యోగి పారోలు రామకృష్ణారెడ్డి బంట్రోతులు తూముమీద పెత్తనం. పాపం! గోవిందురెడ్డికి ఒకతడి పారుంటే మూడు పుట్లు అయ్యేది. ఎంతద్రోహం చేశారయ్యా యీ దూతలు.

దొరగారూ! ఇది తమనోటీసుకు తీసుకొని విచారిస్తారా? —పారుడు.

★

సైదాపురం

లంచాలు.

మావూళ్ళో లంచాలబాధ జాస్తి అయింది.

వైద్యసహాయం.

సైదాపురం చుట్టుప్రక్కల అన్ని గ్రామాలకేగాక అన్ని మైకాగనులకుగూడా సెంటరు. ఇక్కడ ఒక వైద్యాలయం లేకపోవడం చాలా విచారకరం. జిల్లాబోర్డువారిది గమనించాలె.

—ఒక విలేఖరి.

★

తలమంచి ఫారెస్టు ఎలెక్షన్

ఫారెస్టు పంచాయితీ కొత్తగా వచ్చినప్పుడు పిచ్చివాయొణ్ణి ప్రెసిడెంట్ చేశాము. ఆయన కరిణీకానికి డిస్మిస్ అయింది. అవతల ఆనమాల వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారు మూడేండ్లు మాధుర్యంగా పాలించేరు. పిమ్మట, చోన్నారాయలు పెద్దలదయతో అగద్దెక్కాడు. అది మొదలు రామ! రామ! తిరుగా లంకాపురిరాజ్యం ప్రత్యక్షమయింది. యీ మాటు రామసుబ్బన్న ప్రచారం సాగింది. యివతల వెంపూరువారు ప్రవేశించారు. నానా గందరగోళంగా వుంది. వెంకయ్య చోన్నారాయుల్ని పెట్టాలని, పక్కనవారు మరొకర్ని పెట్టాలని, కధ సాగిస్తున్నారు. యీవిషయం వెంపూరువారు ప్రవేశించకుండా మారే వదిలిపెట్టకూడదా?

—వెంకటశెట్టి.

★

కలవపాముల

గ్రామరైతుసంఘ యెన్నికల్లో పెల్లంకి రామకోగిరావు ప్రెసిడెంటుగను, ఎ. జగన్నాథరావు సెక్రెటరీగను, యెన్నుకోబడిరి.

—జగన్నాథరావు.

దక్షిణ పురాతన వైభవము:

—తా. వెంకటేశ్వర్లు.

మైసూరులోని పురాతనవస్తు పరిశోధన శాఖవారు, 1931 సంవత్సరమునుండి భూమిని త్రవ్వి శోధించుట మానివేశారు. మూలయామస్య చితల్ దుర్గజిల్లాలో పని ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంలో దక్షిణదేశ పూర్వవైభవమును తెల్పు విషయము లనేకములు బయటబడినవి. క్రీ. పూ. 200 సం॥ మొదలుకొని క్రీ. పూ. 10,000 సం॥ వరకు దక్షిణదేశములోని నాగరికత బయటపడినది.

చితల్ దుర్గమునకు సమీపమున నున్న చంద్రవల్లిలో శాతవాహనుల కాలమునాటి పట్టణ మొకటి బయటపడినది. మైసూరు పురాతన ప్రాంత్యములయొక్క క్రీ. పూ. 200 మొదలుకొని క్రీ. త 300 సం॥ వరకు నున్న రాచకీయ నాగరికత చరిత్రనుగూర్చి తెలుపు అమూల్యసంగతులు యిందు కానవగును. దీనిప్రకారం పైజెప్పిన మధ్యకాలపు చరిత్రను మరల వ్రాయవలసి యుంటుంది. చిన్నవి పెద్దవికలిపి, కనుగొనిన వస్తువులసంఖ్య మొత్తము 5000. ఇందులో మనకు తెలిసిన రాజుల, తెలియని రాజుల, రాగి, సీసపు నాణ్యములు, మట్టితో తయారు చేయబడిన రాజముద్రలు, శిల్ప నైపుణ్యము జూపు బొమ్మలు, వస్తువులు, రకరకాల యినుప పనిముట్లు, యినుపజయుధములు, నునుపుగానున్న ఎర్రమట్టి పాత్రసామగ్రి గలవు. ఈ పురాతన పట్టణములోని పరిశ్రమలు, వ్యాపారము, కట్టడముల గూర్చి చాలా కానవగును. పూర్వము యీ పట్టణములోనివారు రోము, చీనా, ఉత్తరహిందూదేశములతో వ్యాపారము గావించినట్లు గూడ తెలియునగును.

మైసూరులో యీ కనుగొనిన వస్తువుల పరీక్షిస్తున్నారు. కొద్దికాలములో, 2000 సం॥ పూర్వముదక్షిణముయొక్క రాచకీయ చరిత్ర, నాగరికతను గూర్చి ఒక వ్యాసమును ప్రకటిస్తారు.

ఈ శాతవాహన కాలమునాటి పట్నముక్రింది భాగమునుగూడా పరిశోధన సల్పారు. శాతవాహన యుగమునకు పూర్వపు విషయములు, అప్పటి మృణ్మయ సామగ్రిగూడా బయటపడినవి.

అశోకుని చిన్నశిలాశాసనములకు సమీపమున నున్న బ్రహ్మగిరిగలదు. ఈ ప్రదేశమును 1929 లో గుర్తించారు. దీనికి చుట్టుపట్ల ప్రదేశమును గూడ పరిశీలించారు. ఇంకా 4 చ॥ మైళ్ల వైశాల్య ప్రదేశమును పరిశీలించుచున్నారు. ఇచ్చట త్రవ్వగా ఒక ప్రకృతిసిద్ధమైన గుహాగానున్న విహారము, నివసించుటకు యిటుకతో కట్టబడిన ఒక చైత్యము ఒక విశాలమైన రుద్రభూమి, కొన్ని శాసనపు ముక్కలు, కొంత మౌర్యకాలమునాటి మట్టి పాత్రసామగ్రి, రాళ్లు బయటపడినవి.

భూగర్భమంతయు పొరలు పొరలుగా నున్నది. ఈమౌర్యులను గూర్చి చెప్పు పొరకు క్రింద అనేకపొరలున్నవి. ఇవి చరిత్ర పుట్టుటకు చాలకాలం పూర్వమున్న ఇనుపయుగపు పట్టనం సూచించబడినది. చరిత్ర పుట్టుకగా పూర్వపు మట్టి పాత్రలు, మొట్టమొదట దక్షిణములోని మట్టి పాత్రల పరిణామమును గూర్చి తెల్పు, గొప్ప శాస్త్రీయ విలువ గలిగిన విషయములు కనుగొనబడినవి. ఇంతవఱకు మనకు పూర్వచరిత్ర తెలియనందువలన దక్షిణ దేశచరిత్ర, మౌర్యుల కాలమునుండి ప్రారంభ మగుచున్నది. ఇక, నూత్న పరిశోధన ప్రకారము, దక్షిణ చరిత్రలో క్రొత్త అధ్యాయము ప్రారంభింప వలసియున్నది.

అమూల్య సంగతులు

తర్వాత క్రిందిపొర, చాలాకాలము క్రిందట, బ్రహ్మగిరిపర్వతపు గుహలు మొదలు గాగల ప్రాంత్యముల నివసించిన క్రొత్త రాతి యుగము వారల చరిత్రను బయట పెట్టుచున్నది. దక్షిణదేశములని క్రొత్త రాతి యుగమును గూర్చిసంపూర్ణముగా తెలుసుకొనవచ్చు ననిగూడ, ఊహించుచున్నారు. చిట్టచివర నున్నపొర ప్రాత రాతి యుగము క్రొత్త రాతియుగము మధ్యకాలము నాటి మెరటు మృణ్మయపాత్రలు, అతిపొట్టి వారల పనిముట్లు చూపినది. ఈ నాగరికతతో పోల్చదగిన యూరపు ఖండములోని నాగరికతను 'అజీలియన్ నాగరికత' అంటారు. ఈ నాగరికతను షుమారు క్రీ. పు. 8000 మొదలు 10000 సంవత్సరముల నాటిదిగా పరిగణిస్తున్నారు.

ఆకాలపు స్మశానములుగూడ బయట బడినవి అక్కడక్కడ గుంపులుగా చాలానున్నవి వాటిలో, రెండు బల్లబఱుపు బండలు నిలువుగా నుండి వాటిపైనొక బల్లపరపుబండలున్నవి కొన్ని, రాతినతొలిచిన పెట్టెలులాగ నున్నవి కొన్ని, విశాలమైన పాత్రలు కొన్ని. ఇవి చరిత్రకు పూర్వపు మౌర్యపట్టణములకు సంబంధించినవి. మనకు తెలియని పురాతనపు దక్షిణ ప్రాంతీక నరిత్రను, జాతిచరిత్రను గూర్చి అమూల్య సంగతులు తెల్పుచున్నవి.

భూగర్భ పరిశోధనకు ముఖ్యమైనప్రదేశమని, బ్రహ్మగిరి యీమూలముగా నిరూపించినది. ఇందులోనున్న అనేకపొరలు క్రీ. పూ. 200 మొదలు క్రీ. పూ. 10,000 వరకుగల పురాతన చరిత్రను జెల్లిగక్కుచున్నవి. ఇవి, యింకా దక్షిణములో భూగర్భపరిశోధన జరుగవలెనను భావమునకు దోహద మిచ్చుచున్నవి.

—— (అనువాదము)

బెంగాలు లాండ్ రివిన్యూ కమిషను రిపోర్టు.

1938 నవంబరులో బెంగాలు ప్రభుత్వంవారు 11 మందిగల కమిటీని నియమించారు.

బెంగాలు రాష్ట్రపు జమీందారీల శాశ్వత పరిష్కారపు పద్ధతివల్ల కలుగుచున్న ఆర్థికఫలితములు నిర్ధారణచేసి, భూమిని స్వయంగా సాగు చేస్తున్నవారికి ప్రభుత్వంతో ప్రత్యక్షసంబంధం కరపడంకోసం, భూస్వాములు హక్కులన్నిటిని ప్రభుత్వం తీసుకుంటానికి సాధ్యపడుతుందో లేదో విచారించి రిపోర్టు చెయ్యడానికి యీకమిషను నియమించబడింది.

ఈకమిటీ బెంగాలురాష్ట్రపు భూమిశిస్తు విధానాన్ని పూర్తిగా మార్చివెయ్యాలనీ, శిస్తు రాబట్టుకునే హక్కుగల అన్నితరగతులనుండీ ప్రభుత్వం హక్కులను కొనివెయ్యాలనీ, యిందు నిమిత్తం 70 కోట్ల రూపాయలకు పైగా ఖర్చుపెట్టాలనీ 348 పేజీలు గల ఒకరిపోర్టును తయారుచేసి, మార్చి 21 వ తేదీన సమర్పించింది.

జమీందారీ హక్కు కొనివేయుట

కమిటీలో అధికసంఖ్యాకులు జమీందారీలలో శాశ్వత పరిష్కారపద్ధతి ప్రస్తుత మేవిధముగ సమర్థనీయము గాదన్నారు. భూమి పండించునతనికే భూమిపై హక్కుండవలెనని, శిస్తు వసూలుచేయుటకు అతనిపైన ప్రభుత్వము తప్ప మరియేతర అధికారు లుండకుండుట ఆవసరమని అభిప్రాయపడ్డారు. అంటే జమీందార్లకున్న హక్కులన్నియు ప్రభుత్వంవారు జమీందార్లకు కొంత పరిహారమిచ్చి కొనివేయాలి. సంవత్సరాదాయమునకు 10 రెట్లు పరిహారముగా నియ్యవలెనని నిశ్చయించారు. కమిటీలో అల్పసంఖ్యాకులగు సభ్యులు యింకా పరిహార మెక్కువగా నుండవలెనని కోరుచున్నారు.

మతాదాయములు.

మతాదాయములకు ధర్మాదాయములకు సంబంధించిన భూములను జమీందార్లనుండి కొనుటకు ఎక్కువపరిహారపు మొత్తములనియ్యవలెను.

గనులు.

జమీందారీ ప్రదేశములలో గనులు మీద హక్కునుగూడ ప్రభుత్వం కొని వే యుట ముఖ్యము.

చేపలుపట్టు వసతులుగూడ కొనివేయవలెను.

అల్పసంఖ్యాభిప్రాయము.

కమిటీలో కొద్దిమంది సభ్యులు జమీందార్ల క్రింద రైతులేమియు చెడిపోలేదనియు, జమీందారీలను ఒకవేళ ప్రభుత్వంవారు కొనివేయునుదినచో, సాం... యింతలు ... యి... టి...

ఇండియా, బర్మాలో 56000 కుటుంబములు

"జనరల్ అస్యూరెన్సు"

వలన రక్షణ పొందుచున్నవి.

ఈనాటికి రు. 3,70,00,000 పైబడిన భీమాపట్టాలు అములులో యున్నవి.

రు. 62,00,000 పైగా ప్రజలకు "క్లెయిము" చెల్లింపబడినవి.

వ్యయము ఎంతో తక్కువ!	పట్టాదారులు పొందే బోనసు రేటు చాల ఎక్కువ!

1907 లో స్థాపితము — అజ్మీరులో హెడ్డాఫీసు.

జనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటి లిమిటెడ్ మిగుల ప్రఖ్యాతికి వచ్చినది.

నెల్లూరు- చిత్తూరుజిల్లాలలో పనిచేయు ప్రతినిధులు వివరములకు వ్రాయండి.

బ్రహ్మదత్త ఎస్క్వైయిర్, B. Sc., LL. B., F. S. S. (London) జనరల్ మేనేజరు, అజ్మీరు.

బి. జె. ప్రసాద్. లేక ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ, నెల్లూరు.

శ్రీ కృష్ణాశ్రమం.

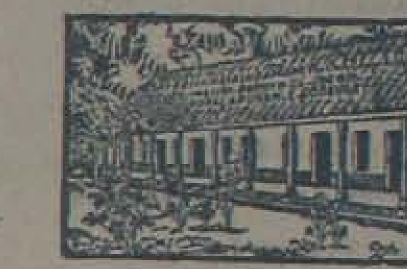

స్థాపితం 1930

కుష్టురోగులకు వరప్రసాదము

డాక్టర్ యం సుబ్బారెడ్డిగారి గ్యారంటీ మందులనే వాడుడు,

వివరములకు:—

రెడ్డి & కో గోపాలపురం పోస్టు తూ. గో

బ్రాంచీలు:— (1) వాస్తేరు ఆర్ యస్ పోస్టు

(2) గాంధినగరం- బెజవాడ.

ఉన్మాదము లేక పిచ్చి!

అన్నిరకముల పిచ్చిలను మొదలంట నిర్మూలించుటలో "ఉన్మాద గజకేసరి" సాటిలేనిదని- పెక్కురచే కొనియాడ బడుచున్నది. 5 రకముల మందులు, వెలకు రూ 8 మాత్రమే. పోస్టేజ లేదు. ఆర్డరుతో రూ 2/ అడ్వాన్సు పంపుడు గ్యారంటీ ... క్యాటలాగు శ్రీ. ప్రతియూరి ఏజంట్లు కావలెను. వివరాలకు నేడే కార్డు వ్రాయండి.

ఉన్మాద గజకేసరి కుటీరము.

చెయ్యేరు. తూ. గోదావరిజిల్లా.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీరు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనిచో ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

కుష్టు బొల్లి: వగైరా

కుష్టు, బొల్లి, మేహపుచ్చలు, సెగ, వగైరా వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగుకు వ్రాయుడి బి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజష్టర్డు) ప్రొప్రయిటర్ బి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ॥ గో॥ జిల్లా

సంస్థానాలు ★ ★ ★ ★

మణిపురం అత్యాచారాలు

ఈ సంస్థానం అస్సాముకు ఆగ్నేయదిశన వున్నది. దీని ప్రధాననగరం ఇంఫాల్. 6 లక్షల రూపాయల ఆదాయం గల చిన్నసంస్థానమిది.

ఇప్పటికూడా దేశసేవభావా లుత్పన్నమయి నిఖిలమణిపుర మహాసభ యేర్పాటయింది. మొట్టమొదట మహారాజే దీని కధ్యక్షుడు. ఈసభ క్రమేణ రాజకీయాల్లోకి ప్రవేశించగానే, ఆయన చల్లగా తప్పుకున్నాడు. తర్వాత శ్రీ ఐరావత్ సింగు మహాసభ కధ్యక్షత వహించాడు.

ఇంఫాల్‌లోని స్త్రీలలో 5, 6 వేల మంది గ్రామాలలోనికి వెళ్లి ధాన్యం కొనుక్కొని, దంచి, బియ్యంఅమ్ముకొని వచ్చినలాభంతో జీవిస్తుంటారు. మణిపూరులో 18బియ్యపుమరలున్నాయి. గత వేసవికాలపు వరదలవల్ల 100 కి 60 వంతులు ధాన్యం నష్టమైంది. మిగిలిన ధాన్యాన్ని, యీమరల్లో బియ్యం చేసి ఎగుమతి చెయ్యకూడదని, అధికారులు సలహాయిచ్చారు. కాని లాభాలకు వచ్చేవర్తకులు, యీయుద్ధపు హడావిడిలో వ్యాపారంచేసి లాభాలు తియ్యకుండా వూరుకుంటారా! ఆమిల్లుల యజమానులగు వర్తకులు, దొరికినంతవరకు ధాన్యంకొని, బియ్యం తయారుచేసి, ఎగుమతి చెయ్యడం ప్రారంభించారు. దీనివల్ల అనేకవేలమంది స్త్రీలనోట మట్టిబడ్డది.

అమానుషత్వం.

మహారాజా నవద్వీపంలో వుండడం వలన, 5 వేలమంది స్త్రీలు 1939 డిశెంబరు 10వ తేదీన దర్బారుకు వెళ్లి, వర్తకులంతేయు బియ్యపు ఎగుమతిని అరికట్టమని ప్రార్థించారు. దర్బారువారు మరునాడు రమ్మన్నారు. మరునాడు నియమిత వేళకు యీస్త్రీలంతా మళ్లావెళ్లారు. కాని యేం జరిగింది? 4 గంటలవేసరికి 100 మంది సైనికులు తుపాకులతో వచ్చి ఆస్త్రీల నెదుర్కొన్నారు. నిర్దాక్షిణ్యంగా తుపాకి మడమలతో మెడబట్టి గెంటారు. ఈసందర్భంలో 22 మంది స్త్రీలు గాయపడ్డారు.

సభలపై నిషేధాజ్ఞ.

మహారాజావారు ఇంఫాలుకు నవద్వీపంనుండి తిరిగి వచ్చారు. ఈయన ఆబీద స్త్రీలగోడు తలుచుకోలేదు. సర్ ఐరావతసింగు పోలీసువారి దౌర్జన్యకాలరం విచారించమని అలజడి ప్రారంభించి బహిరంగ సభల నేర్పాటు చేసేటప్పటికి, ఆయన్ను అధికారులు జనవరి 9 వ తేదీన అరెస్టుచేశారు. బహిరంగ సభల నిషేధిస్తూ సంస్థానంవారు జనవరి 13 వ తేదీన ఒక హుకుం జారీచేశారు.

రాజకుమారుని రాక్షసత్వం.

సర్ ఐరావత్సింగు అరెస్టును నిరశిస్తూ, 9 వేలమంది స్త్రీ పురుషులు పోలీసు బజారులో సభ జరుప సిద్ధబడ్డారు. రాజాగారి అనుజ్ఞ లేనిదే సభజరుప రాదని, సుబేదారు ఆటంక పరిచారు. ఇంతలో లాటీలతో కర్రలతో, సైనికులువచ్చి ప్రజలను చావగొట్టారు. దర్బారు పోలీసుసభ్యుడయిన మహారాజాగారి రెండో సుపుత్రుడు, ఒక స్త్రీ గోప్యాంగముపై కాలుబాగాబాది తన్నాడు. ఆమె పాపం! చాలారోజులు మహాప్రమాదావస్థలోబడి చావు బ్రతుకులమధ్య అల్లాడిందట.

మహారాజే బాదాడు.

ప్రజలలో ఉద్రేకం రోజురోజుకూ అధికయించింది. ఐరావత్సింగును విచారణలేకుండా బంధించి వుంచినందులకు ఆక్షేపణగా, మహారాజ ప్రాసాదమునకు యెదురుగా పెద్ద వూరేగింపు యేర్పాటుచేశారు. చస్తానికి సిద్ధంగానున్న మహారాజా, లేనిపిసి తెచ్చుకొని, తానే స్వయంగా లాటీతో జనసమూహంలోని కురికి, స్త్రీ పురుష విచక్షణలేకుండా లాటీని ప్రయోగించాడు. ప్రజాసమూహ పతాకాన్ని ఊడబెరికి చించి, క్రిందపడవేసి, పాదాలతో త్రొక్కాడు. కొందరికి గాయాలు తగిలినవి. 9 మంది అరెస్టయినారు. ఈలా సంస్థానం అల్లకల్లోలంగా వుందని మణిపూర్ మహాసభ ప్రతినిధులు వ్రాస్తున్నారు.

★

రామదుర్గం చిత్రాలు

హుబ్లిపట్టణమునకు దాదాపు 25 మైళ్ళ దూరంలో రామదుర్గ సంస్థానం వున్నది. దీని ప్రభువు రామారావుభావే అను బ్రాహ్మణాయన. 3 లక్షల రూపాయల ఆదాయం వుంటుంది.

రాజా మహానిశనిగొట్టు. ఊరికడబ్బు తేర్పడలేదని తప్ప, రెండో ధోరణలేదు. ఈ సంస్థానంలో చేనేత పరిశ్రమలవల్ల జీవించేవాళ్లు యెక్కువ. వారు చెట్లనీడన రెండు మేకులునాటి, నూలు సరిచేసు కుంటారు. వీరు ఆచెట్లనీడను వాడుకుంటున్నారని, ఒక్కొక్కని సంవత్సరానికి 3రూపాయలపన్ను విధించాడు. నూలురంగు ఉడకబెట్టు కొనుటకు పొయ్యవేసుకుంటే దానికిపన్ను విధించాడు. కనువుదిబ్బలకు ఒక్కొక్క దానికి రూ 2 పన్ను విధించాడు. ఇన్నివిధాల రాజ ప్రజలను పీడించుతున్నాడు.

ఒకరోజున రాజాగారు రామదుర్గం దగ్గరనున్న కొరిబాన అనే గ్రామానికి షికారు వెళ్ళారు. దారిలో ఒకచక్కని లింగాయతుస్త్రీ యెదురుగా వస్తున్నది. రాజాగారికి ఆమెపై దృష్టిపడినది. ఆమె గొప్పవారు వస్తున్నారుగదా అని, తలమీద చెరుగువేసుకొని, కొంత వీపుత్రిప్పి నిలబడింది. అంతట రాజాకు కోపంవచ్చి, ఆమె బంధువులను పిలిపించి, "మీ అమ్మాయి నాకు వీపుచూపి అవమానం చేసింది" అని రు 10 జుల్మానా వేశాడు.

మరొకరోజున రాజాగారి బండికి యెదురుగా 2 కోళ్లు 1 కోడిపెట్ట ఆడుకుంటు. దారికడ్డంగానున్నవి. రాజాగారి బండి ఆగవలసివచ్చింది. వెంటనే రాజాగారు, ఆకోళ్ల స్వంతదారుని పిలిపించి రూ 5 జుల్మానా విధించాడు.

ఇవన్నీ వాస్తవములు. కల్పితములు గావు.

★

బరోడా ముస్లిముల కోరిక

బరోడా సంస్థాన మహమ్మదీయుల సమావేశం కాడిలో జరిగింది. వీరు యీమధ్య సంస్థానంవారు చేసిన కొత్తసంస్కరణములు తృప్తి కరముగా లేవని, ప్రత్యేక నియోజక వర్గములు కావాలెననీ, మహమ్మదీయుల కోరికను సరకేర్చవలెననీ, మహమ్మదీయుల విజ్ఞానానికీ, మతానికీ సంరక్షణ లివ్వాలనీ, బరోడాసంస్థాన శాసనసభను మహమ్మదీయులంతా బహిష్కరించాలని తీర్మానించారు.

★

శిరోహి వింతలు

ఈ సంస్థానంలో జమ్నలాల్ దంత్రీ అనే పేరుగలాయన వున్నాడు. ఈయనదంత్రీ వివాహం చేసికున్నప్పుడు, సంస్థానానికివ్వవలసిన పెండ్లికట్నము చెల్లించలేదట. అందుకని దంత్రీని అరెస్టుచేసి ఒకమాసం జైలులో నుంచారు. దంత్రీ యిప్పుడు జైలునుండి విముక్తుడైనాడు.

సంస్థానాధీశ్వరుడు స్టేషనునుండి వూరిలోనికి పోవడానికి బస్‌సర్వీస్ వేశాడు. మోటారు లారీలుగూడా యేర్పాటు చేశాడు. ఎవరైన స్టేషనునుండి వూరిలో కెవైనా సామాను తెప్పించుకోవాలంటే యీలారీలనే వుపయోగించాలి. ఒకవర్తకుడు దీనిని వుల్లంఘించినగిరుకు అతనిని అధికారులు శిక్షించారు.

★

జోధపురం జబర్దస్తీ

మార్‌వార్ లోకపరిషత్తు ప్రథమ సర్వాధికారి సేక్ మధుర దాస్ గారిని నిర్బంధించినపుడు వారిని అభినందించడానికి 10 వేలమంది ప్రజలు జోదపురంలో సమావేశమైనారు. ఈ సందర్భంలో అరెస్టులు జరిగినవి. అరెస్టయినవారు జయజయ ధ్వానములలో వీధులవెంట వెళ్లుతుంటే వేలకొలది ప్రజలు వెంబడిస్తూవున్నారు. ఈ సమయంలో వెనుకనుండి పోలీసులువచ్చి ప్రజలపై లాఠీచార్జి చేశారు. 30 మంది తీవ్రగాయాలు తగిలినాయి.

ఇప్పటికిగూడా కొన్ని పట్టణాలలో 144 సెక్షను అమలులోవుంది; మిలిటరీ సిద్ధంగావుంది. వీధులలోగూడా పహరా కాస్తున్నారు.

లోకపరిషత్తును అక్రమసంస్థగా ప్రకటించి ఆసంస్థవిషయం ప్రకటించే పత్రికలను, ఆఫీసువారిని శిక్షిస్తున్నారు. అనేక మందిప్పుడు జైలు అనుభవిస్తున్నారు. వీరిలో 13 ఏండ్ల బాలుడొకడున్నాడు. పాపం!

జైళ్లలోనున్న రాజకీయ బాధితులను సరిగా చూడుటలేదని, వారిచే తుచ్ఛమైన కష్టమైన పనులు చేయిస్తున్నారని, సరియైన ఆహారం పెట్టడంలేదని, తెలుస్తున్నది. కొంతమంది నిరశన వ్రతముల ప్రారంభించారట.

మందసాసభ తీర్మానాలు.

11-5-40 తేది హరిపురంలో శ్రీ భారతీదేవిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన మందసా రైతులసభలో చేయబడిన తీర్మానాలు—

1. కొమ్మారెడ్డిగారి సేవలో త్యాగాన్ని ప్రశంసిస్తూ వారి జ్ఞాపకార్థం ఆం॥ రా॥ రైతు సంఘము అచ్చువేయ దలచుకొన్న గ్రంథానికి రైతుసేవకులందరూ తోడుపడవలెను.

2. ప్రభుత్వం స్వామి సహజానందను, కాకరాల కామేశ్వర రావు గారిని నిర్బంధించినందుకు నిరసిస్తున్నారు.

3. మందసా కాల్పుల విషయం యెట్టి బహిరంగ విచారణ చేయకనే స్థానిక అధికారుల వ్రాతలనునమ్మి ఎంతోకాలంగా వున్న వివాదాలను గమనించక యీసంఘటన వశాసా రైతుసభవారిదేనని నిందమోపిన ప్రభుత్వ ప్రకటనను యీసభవారు తమ అసమ్మతిని ప్రకటిస్తున్నారు.

4. కాల్పుల అనంతరం పోలీసు సాయంతో యెస్టేటు జరుపు జప్తువర్యలను నిరసిస్తున్నారు.

5. మందసా వివిధ ప్రాంతాల్లో అక్రమ పనుల్లో పెట్టిమున్నను నిర్బంధములనుండి తొలగించమని ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

6. యెస్టేటు రైతుసంఘ ప్రాధాన్యులు కొందరు బాధ్యతా రహితంగా ప్రవర్తిస్తున్నందుకు చింతిస్తూ వ్యవహారాలన్నీ జిల్లా సంఘంవారే చూడవలెనని కోరుచున్నారు.

7. సుదారి రాజమణిపురమని పేరు పెట్టుటకు మరణించిన వారికి స్మారక యేర్పరచుటకు తీర్మానిస్తున్నారు.

—దు. సూర్యనారాయణరెడ్డి.

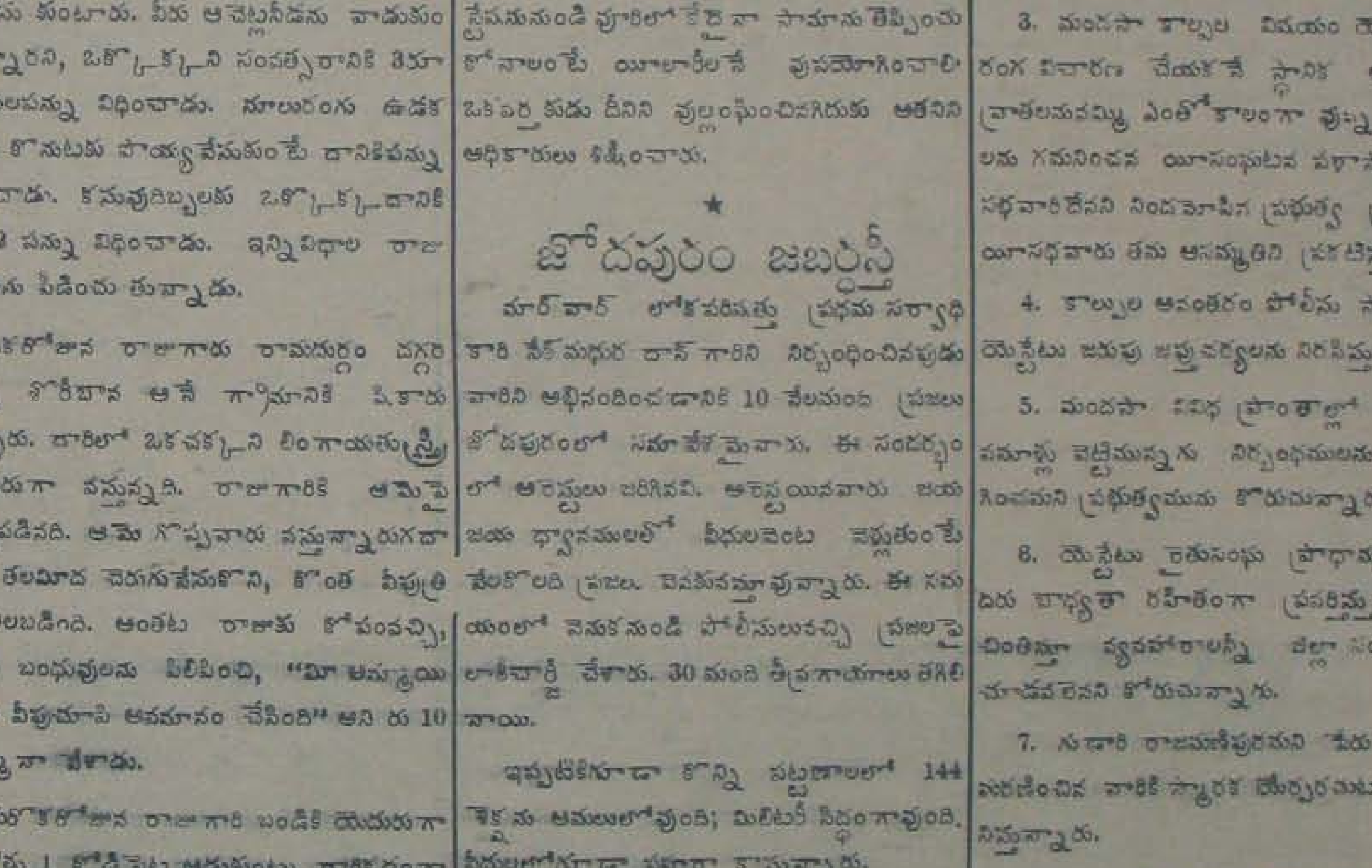

ఇడుపులపాడు ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయం.

ఈ విద్యాలయంలో యీసంవత్సరం తర్ఫీదయిన విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు, ఉపన్యాసకులు, శ్రీమతి భారతీదేవి రంగాగారు యీచిత్రమున కానవగును.

సుమంగళి

(కథాసంగ్రహము)

సత్యమూ పార్వతీ మేనమామా మేనత్త పిల్లలు. పార్వతితల్లి పోయినదగ్గర్నుంచీ మేనమామల యింట్లోనే పెరుగుతోంది. మేనమామ గోపాలకృష్ణయ్య, మేనత్త సుబ్బమ్మ ఆ యిద్దరినీ ఒక్కలా పెంచుతున్నారు. ఆ యిద్దరి పిల్లల అన్యోన్యం అనురాగం ఇంతింతకాదు. ఈడూ కోడూ అంద చందాలుచూచి వారిద్దరినీ ఆలు మగలు చెయ్యాలని యింట్లో అనుకున్నారు. ఊరివారు ఊకొట్టారు. పార్వతి బావమొగుడవుతాడంటే లోపల పొంగిపోయింది.

కాని—కథ మరోలా నడుస్తున్నది. సత్యం పెద్ద చదువుకోసం పట్నానికి వెళ్ళి అక్కడ సరస్వతి అనే పిల్లసహవాసం పట్టాడు. వారిద్దరూ ఆడితే ఒకఆట. పాడితే ఒకపాట. అలా సమేకంగా వుంటున్నారు. పరిచయం ప్రేమగా మారిపోతున్నది. ఈ సంగతి కపిలేశ్వరంలోవున్న సత్యం కుటుంబంలో ఎవరికీ తెలీదు. సత్యం పట్టపరీక్షలో కడతేరి ఐ. సి. యస్. పరీక్షకు వెడుతూ మద్రాసుకు చేరాడు. అంతకుముందే సరస్వతి అతని కోసం ఎదురు చూస్తూ వుంది. సరస్వతీ, ఆమె తండ్రి నాగేశ్వరరావూ అతన్ని సత్కరించారు. మరునాడు రాత్రికి వారింటిలోనే విందు. భోజనానంతరం సరస్వతీ-సత్యం తోటలో వెన్నెల్లో కూచుని మాటాడుకుంటున్నారు. ఢిల్లీనుంచి రాగానే ఆమెను పెళ్లాడతానని సత్యం ఆమెకు వాగ్దానంచేశాడు. వారి వివాహాన్ని గురించే మాట్లాడుతూన్న నాగేశ్వరావు సత్యం సరస్వతిని పెళ్లాడడని ఆయన మిత్రుడు పంతులుగారితో వెళ్ళబెట్టాడు. సరస్వతి బాలవితంతువు. సంఘసంస్కర్త. ఆసంగతి వారిద్దరికీ తెలీదు. తెలిస్తే సత్యం సాహసించలేడని ఆయన అనుమానం.

మరునటిరోజు వుదయం తండ్రీ కూతురూ సత్యాన్ని ఢిల్లీకి సాగనంపి తిరిగివస్తూ వుండగా వారు డబ్బుదాచుకున్న బ్యాంకి దివాలాతీసిన సంగతి పత్రిక ద్వారా తెలిసింది. నాగేశ్వరరావు నడుములు విరిగిపోయినయి. ఆ మనోవ్యాధితోనే ఆతడు మంచంపట్టాడు. తన తోబుట్టువు లక్ష్మిని రమ్మని కపిలేశ్వరానికి జాబు వ్రాశాడు. వచ్చేలోగానే మృత్యువు అతన్ని మ్రింగివేసింది.

లక్ష్మి, ఆమె మొగుడు నరసయ్య వచ్చి సరస్వతిని కపిలేశ్వరానికి ప్రయాణం కట్టించారు. మాటవరుసను సరస్వతి మేనత్తతో తన పెళ్ళిసంగతి చెప్పింది. ఆమె ఆశ్చర్యపోయింది. సరస్వతి కాసంగతే అర్థం కాలేదు. లక్ష్మి పూసగ్రుచ్చినట్టు సరూపూర్వ చరిత్ర విశదంచేసింది. సరస్వతి ఆశాసౌధాలన్నీ ఒక్కసారి కూలిపోయినయి.

కపిలేశ్వరం సరస్వతి కేమీ ఆనందదాయకంగా లేదు. అవూరిలోనే పూర్వం ఆమె చిన్నతనం గడిచిందనికూడా ఆమె యెరగదు. సత్యంది అవూరేగనక అక్కడ అతన్ని కలుసుకోవచ్చుననే ఆశతోనే అవూరు వెళ్లింది. కాని అక్కడి పరిస్థితులు ఆమెకు నరకం కంటే ఘోరంగా వున్నయి. ఆమె వేషభూషలు వూరివారికి నచ్చలేదు. పైపెచ్చు మేనత్త ఆడపడుచు, గంగమ్మ మహాంకాళివలె ఆమెను అయినదానికీ కానిదానికీ రొష్టు పెడుతున్నది. అలాగే వోర్చుకుంటున్నా, మూలిగే నక్కమీద తాటికాయవలె పిచ్చయ్య వెలికిచేష్టలు ఆమెకు మరీ దుస్సహంగావున్నయి.

పిచ్చయ్య గంగమ్మ కొడుకు. ఘోటకబ్రహ్మచారి. అశక్తమర్దనుడు. సరస్వతి చక్కదనం అతణ్ణి ఆకర్షించింది. కామదేవత ఆవేశించింది. అతని ప్రజ్ఞలేమీ ఉపయోగించలేదు. అవూళ్లో వుండే మంత్రాలబ్రహ్మన్ని సలహా అడిగాడు.

బ్రహ్మం నిజంగా మంత్రవేత్త కాదు. దెయ్యాలపోతిన్న పేరుతో లోకాన్ని మోసగిస్తున్న రుద్రాక్షపిల్లి. సమయం దొరికిందికదా అని ఆలోచించాడు. స్త్రీ వశ్యంకలిగించే కవచం ఇస్తానన్నాడు. కాని, డబ్బుకావాలి. ఇంట్లో లక్ష్మినగలు దొంగిలించి బ్రహ్మానికిచ్చి కవచం తెచ్చాడు. తంతంతా జరిపించాడు. మంత్రాలు పలుకుతూ సరస్వతిని సమీపించి- ఒకముద్దు—చెంప ఛెడీలని పేలిపోయింది.

ఇన్ని చెరలు పడుతున్న సరస్వతికి అవూళ్లో ఆనందమయి అయిన పార్వతి ఒక్కతే ఆధారం. ఎందుకో పార్వతికి సరూ అంటే అభిమానం. అవూరివాళ్లందరూ సరస్వతిని నిర్హేతుకంగా ఆడిపోసుకుంటున్నారని ఆమెనిశ్చయం. అందుకని వాళ్లతో పొట్లాడేది. సరస్వతితో కలిసి వుండడానికి సంబరపడేది. ఆమెను సుఖపెట్టటానికి ఏత్యాగమైనా చేస్తాననేది. ఒకనాడు పార్వతి సరస్వతి ఫోటోలు చూస్తూవుంది. సరస్వతి ఆబొమ్మల వివరాలు చెపుతూవుంది. క్రమంగా సత్యం ఫోటోవచ్చింది. అతడు తన్ను ప్రేమించాడని, ఢిల్లీనుంచి రాగానే పెళ్లిచేసుకుంటాడని— సరస్వతి చెప్పింది. పార్వతి సత్యాన్ని ప్రేమిస్తోందనీ, వారిద్దరూ బంధువులనీ ఆమెకు తెలీదు. పార్వతికి ఒక్కసారి కడుపు మండిపోయింది. తానంతగా ప్రేమించే స్నేహితురాలే తన సౌఖ్యంలో నిప్పులు పొయ్యటానికి కాచుకుని కూచుందని ఆమె తెల్సుకుంది. ఆమె కన్నుల వెంట కన్నీరు కావేరిలా పారింది. సరస్వతి ఎందుకలా ఏడుస్తున్నావని ప్రశ్నించింది. కాని—సమాధానంచెప్పకుండానే పార్వతీవెళ్లిపోయింది.

ఆరాత్రి పార్వతి హృదయం తుపానునాటి సముద్రంలాగు సంక్షోభించింది. ఏం చెయ్యాలి. ఆబాధ వూహించవలసిందే కాని వర్ణించటానికి వీల్లేదు. తనబావ ఆమెను ప్రేమించాడు. తాను వారి సుఖానికి ఎందుకు అడ్డుకావాలి?—రాకూడదని నిశ్చయించుకుంది. చేతనైతే సరస్వతిని అతనితో కూర్చటానికి ప్రయత్నించ దలచుకున్నది.

మరుసటిరోజు సత్యం వూరినుంచి వచ్చాడు. అవరకే పెళ్లి ప్రయత్నాలు చేస్తున్న తండ్రి పార్వతిని పెళ్లిచేసుకోమన్నాడు. కొడుకు వినలేదు. మాటలు ముదిరినవి. పట్టుదలతో తండ్రికి మించినకొడుకు. ఎంతమంది చెప్పినా వినలేదు. అలా అయితే యింట్లోనుంచి వెళ్లిపొమ్మన్నాడు

వాహినీవారి "సుమంగళి"లోని ఒక దృశ్యము.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

సుమంగళి మీద మా అభిప్రాయం.

24 తేది ట్రేడ్‌షో యిచ్చారు. అన్నివర్గాలు వచ్చినవి. ముందు కడుపుకు, తర్వాత కంటికి విందుజరిగింది.

చిత్రంమీద గుణదోషసమగ్రవిమర్శన తర్వాత చూద్దాం. ముందు గుణవిమర్శన మాత్రమే.

ఫొటోగ్రఫీ, సౌండ్, బాగున్నవి. ఒక్కొక్క చోట హిందీచిత్రాన్ని తలదన్నేఘట్టాలు కూడ ఉన్నవి.

పాత్రపోషణ:

గిరి శ్రావ్యగీతిక వచ్చింది. మాలతిది ప్రధానస్థానం. కాంచనమాలతని లోపాన్ని కూడా మ్రింగిందామె. కుమారికి ద్వితీయస్థానం. నాగయ్య పూజామందిరంలో పాడిన జయదేవు గీతిక పులకరింపచేస్తుంది. పిచ్చయ్య హాస్యవిగ్రహమే గాని ప్రమేయంలేదు. దొరసామి పోషించుచున్నాడు. శేషమాంబ గయ్యాళిగంగమ్మ. చంద్రశేఖరానికి జమీందారుపాత్ర బాగానేవుంది. కాని అతని కళకు తగ్గదికాదు.

చిల్లరచిల్లర లోపాలున్నా మొత్తంమీద చిత్రం అన్నివిధాల బాగానేవుంది.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

తండ్రి, పార్వతి బతిమాలినా వొప్పుకోలేదు. సత్యం మారు మాటాడకుండా రైలెక్కి వెళ్లిపోయాడు. పార్వతి దొడ్డిదారిని బావను కలుసుకుని సరస్వతి సంగతిచెప్పింది. ఆరాత్రి వారిద్దరినీకలిపుతానంది.

అంతకుముందే సరస్వతికి సత్యం చేసినపని తెలిసింది. అప్పుడే తెల్సుకుంది, పార్వతి సత్యాన్ని ప్రేమిస్తున్నదని. సత్యం చర్యవల్ల ఎన్ని యిబ్బందులు ముందు కల్గుతాయో ఆమె వూహించుకుంది. తన్ను సుఖపెట్టటానికి అంత త్యాగం చేసిన ఆయిద్దరి సుఖానికీ తాను అడ్డం రాకూడదని నిశ్చయించుకుని ఆరాత్రే ఎవరికీచెప్పకుండా ఎక్కడికో బయలుదేరింది రైలులో. పార్వతివల్ల ఆసంగతి విని ఆదేరైలులో సత్యం సరస్వతిని కలుసుకున్నాడు. ఆయిద్దరూ రైలులో ఎక్కడం చూచాడు బ్రహ్మం. ఎంత బతిమాలుకున్నా ఎన్ని వాదోపవాదాలు జరిగినా సరస్వతీ సత్యం ఒకళ్లని ఒకళ్లు నచ్చచెప్పుకోలేకపోయారు. ఒకరాత్రివేళ సరస్వతి మార్గమధ్యంలో దిగి వెళ్లిపోయింది. ఎక్కడికో-

అక్కడ కపిలేశ్వరంలో మర్నాడు లక్ష్మి తననగలూ, సరస్వతీ పోవడం తెలుసుకుంది. గంగమ్మ ప్రోత్సాహంమీద సరస్వతీ సత్యమే యీ నగలు తీసుకుపోయివుంటారని చాటిపెట్టారు. పోలీసులు విచారించినప్పుడు సత్యం ఆ నగలు తనకిమ్మనట్టు బ్రహ్మంసాక్ష్యంయిచ్చాడు. ఆ నేరానికి సత్యాన్ని అరెస్టుచేసి జెయిలులోపెట్టారు.

సత్యం వెళ్లినదగ్గర్నుంచీ పార్వతిని ఎవరికైనా నకే యిచ్చి పెళ్లిచెయ్యాలని ప్రయత్నిస్తున్న గోపాలకృష్ణయ్య ప్రయత్నాలకేఅవవారు మరీ అడ్డయిపోయింది. చివరికి పిచ్చయ్యకే ఆమెనిచ్చి పెళ్లి చేయదల్చుకున్నాడు. పార్వతి ఎంత ఏడ్చినా మానసంలేదు. సరస్వతి ఏమైనదీ తెలియదు. సరస్వతీ సత్యం మళ్లీ కలుసుకుంటారా? బ్రహ్మకి పిచ్చయ్యా చేసిన కుట్రకు శిక్ష వుంటుందా? సత్యం జెయిలులోనుంచి విడుదలవుతాడా? పార్వతి ఎవర్ని పెళ్లాడుతుంది? సమాధానాలు తెరమీద చూడండి.

మన రాజకీయాలు

మనపూర్వపు భారతమంత్రి లార్డు జెట్లండు గారు మర్రిపోయి, ఆయనస్థానే యల్. యస్. అమెరీగారు వచ్చిన సంగతి తెలిసిన విషయం. ఈయన చాలా ఉదారస్వభావం కలవాడని, యీయన భారతమంత్రిగా నియమించబడుట భారతదేశ పుణ్యమును చాటుచున్నదని పత్రికలు వివిధ విధముల కొనియాడినవి. ఈయన 23 వ తేదీన కామన్సుసభలో యిండియా సమస్య విషయమై యీక్రింది విధముగా నుపన్యసించాడు.

"ఇండియా పరిస్థితులకు, యిండియా వ్యవస్థానికి అనుకూలమైన రాజ్యాంగం నిర్మించడంలో యిండియనులే ప్రధానపాత్ర ధరించాలని మనం గుర్తిస్తున్నాము. ఇదివరకు వాగ్దానం చేసినట్లుగా 1935 నాటి యిండియా చట్టాన్ని యుద్ధానంతరం పునః పరిశీలన చేస్తామనడంలో చర్చలూ, రాయబారాలూ తప్ప, మనం ఆజ్ఞాపించడం వారు అంగీకరించడం వుండదు. భారతదేశం బ్రిటిష్ కామన్వెల్తులో స్వతంత్రంగాను, సమానంగాను భాగస్వామ్యం వహించడమే మన విధానానికి గమ్యస్థానం. ఇండియాలోని అన్నివర్గాలవారికి న్యాయసమ్మతమైన హక్కులను కాపాడగల సమాధానం కుదర్చడంలో చర్యతీసుకొనుటకు, అశ్రద్ధగాని అలస్యంగాని చేసేకోరిక మనకులేదు. మనం చెయ్యవలసినంత చెయ్యడానికి అత్యంతశక్తి చూపుతూనే వున్నాము. ఇండియా సమస్యాపరిష్కారమునకు అనేక చిక్కులున్నవి. వీటికి కేవలం ఇండియా కార్యాలయంవారే కల్పించడం లేదు. భారతీయులు గూడా కారణభూతులు. వారిలో అభిప్రాయ భేదాలు చాలా వున్నవి.

అని మాట్లాడి, గవర్నమెంటు ఎగ్జిక్యూటివు కౌన్సిలులో ప్రజా ప్రతినిధుల నియామకానికి వీలవుతుందనీ, రాష్ట్రమంత్రులు తిరిగి పదవుల స్వీకరిస్తారని తాను నమ్ముతున్నట్లు; నాగరికత ప్రపంచమునంతను ఎదుర్కొంటున్న ప్రస్తుత యుద్ధపరిస్థితులలో యిండియాలోని వివిధ రాజకీయ పక్షనాయకులు తమ విభేదాలను మూలద్రోసి, ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయవలెనని గూడా ఉపన్యసించాడు.

ఇటువంటి ఉపన్యాసమునే భారత సహాయమంత్రి డివన్ షైర్ ప్రభువులసభలో గావించాడు.

దీనినిబట్టి పూర్వం జెట్లాండుప్రభువు చేసిన ప్రకటనలకంటే నూతన మేమీలేదని తేలిపోయింది. మాటలమార్పు తప్ప, క్రియలో బ్రిటిషు వైఖరి యెంతమాత్రము మారలేదని స్పష్టమైంది. భారతమంత్రిగావించిన ఉపన్యాసంమీదయీఅభిప్రాయమునే మననాయకులు మహాత్మా గాంధీ జవహర్లాలు, రాష్ట్రపతి అజాద్ మున్నగువారు తెలియబర్చారు. మనవైఖరి రాంఘర్ తీర్మానంయందు స్పష్టంగా యిదివరకే తెలియపరచామని, బ్రిటిషువైఖరిమీదనే మనవైఖరి యెప్పుడు ఆధారపడియుండునని, మన గమ్యస్థానము ఎల్లప్పుడు సంపూర్ణ స్వరాజ్యమేగాని, మరి యే యితర అంతకుతక్కువ ఆశయముగాదని నెహ్రూ పండితుడు, మరీ స్పష్టంగా 24 వ తేదీన లాహోరులో ఉపన్యసించాడు.

ఇండియా స్వయంనిర్ణయపు హక్కును బ్రిటన్ గుర్తించవలెనని కాంగ్రెసు కోరుచున్నది. ఇండియా వ్యవహారాలలో తనకుకూడా బాధ్యత వున్నదని బ్రిటన్ అంటున్నది. ఇదే భారత సమస్య కీలకం. చిన్నమొన్న హిట్లర్ దురాక్రమణపాలైన పోలెండు, బెల్జియం మొదలుగాగల దేశముల స్వాతంత్ర్యము కొరకు ధర్మయుద్ధము చేయుచున్నామనుచున్న బ్రిటిషువారికి, తమసామ్రాజ్యములో గత 150 సంవత్సరములనుండి స్వాతంత్ర్యవిహీనమై దాస్యత్వమున మ్రగ్గుచున్న భారతదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యము విషయమై ఒకక్షణమున కాకపోతే ఒక క్షణమునన్నైనను తలచకుండుట అత్యంత ఆశ్చర్యము కలిగించును. ఇదివారి మనస్సుకు రోల కట్టియున్నదో ఊహింప నశక్యముగానున్నది. ఇండియా న్యాయసమ్మతమైన వాంఛను బ్రిటన్ గుర్తిస్తే మిగిలిన చిక్కులన్నీ వాటంతటవి పటాపంచలగును.

ఇక దేశంలో సత్యాగ్రహ ప్రారంభవిషయమై జూద్దాము. ఈమధ్య గాంధీగారికి, సత్యాగ్రహమును దేశములో ప్రారంభించుట కాలక్షేపమెందుకని, ఆయనను నిందించుచూ ఉత్తరములు వస్తున్నవి. దానికి గాంధీమహాత్ముడు సమాధానం గూడా యిచ్చాడు. తాను సత్యాగ్రహ శాస్త్రమున ఆరితేరినవాడనని తనమిత్రులు గ్రహింపవలెననియు, కర్తవ్యమునుగూర్చి తాను అహోరాత్రస్య విచారించుచున్నాననియు, ఏక్షణమునైనను విశ్రాంతి పుచ్చుకొనుట లేదనియు, ఒకరి వత్తిడివలన సత్యాగ్రహమును ఏలాగైతే ఆపలేనో, ఆలాగే ఒత్తిడివలన తాను సత్యాగ్రహం ప్రారంభం చెయ్యననియు, ఎచ్చటచూచినను భారతదేశంలో దౌర్జన్యము తాండవించుచున్నదనియు, శత్రువగు బ్రిటను భీకరయుద్ధంలో తగుల్కొనియుండుటవలనను, శత్రువు కష్టసమయమును సందుగాగొని దానివలన లాభము పొందజూచుట భారతదేశ గౌరవమునకు హానికరమనియు, సమయము వచ్చినప్పుడు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు, ఎన్ని ఆటంకములు వచ్చినను, వెనుతీయననియు ప్రకటించారు. పరిస్థితులను జూస్తే, ప్రస్తుతం సత్యాగ్రహము ప్రారంభము కాదని తలంచవచ్చు.

ప్రస్తుత పరిస్థితులబట్టియైనా దేశంలో హిందువులు ముస్లిములమధ్య ఐకమత్యము కుదురు శుభసూచనలేమైనా యున్నవాఅంటే అవి గూడా యేమీ కనుపడుటలేదు. ఈమధ్యనే అ॥ భా॥ ముస్లింలీగు మహాసభాధ్యక్షుడగు జిన్నా సాహెబుగారు, 24 వ తేదీన ఢిల్లీలో జరిగిన బొంబాయి రాష్ట్ర ముస్లింమహాసభలో మాట్లాడుతు, కాంగ్రెసువారు భారతదేశ ప్రకృతి ధర్మమునకు విరుద్ధముగా భారతదేశము ఏకఖండముగా నుండవలెనను పిచ్చివూహ కలిగి యున్నారనియు, భారతదేశము ఎప్పటికైనాసరే ముస్లిం యిండియాగను, హిందూ యిండియాగను వుండక తప్పదనియు, అదే ఇచటి ప్రకృతి ధర్మమనియు, అప్పుడే భారతదేశములోని ప్రజలు రామరాజ్యసుఖము ననుభవింపగలరనియు, కాంగ్రెసువారుగాని బ్రిటిషువారుగాని 90 మిలియన్ల భారతీయ ముస్లిముల కోరికకు వ్యతిరిక్తముగ వర్తించినచో, తమ హక్కుల రక్షించుకొనుటకై, తమ ఆదర్శసాధనకై ఎంతత్యాగమునకైనా సిద్ధముగనుండవలెననియు ఉద్బోధించారు. ఈయన వైఖరిని జాతీయ ముస్లిముమహాసభ అధ్యక్షుడు అల్లాబక్షు గారు ఖండించారు.

ఈపరిస్థితులబట్టి హిందూముస్లిముల సంఘీభావమును తలంచుటకే వీలులేకుండా వున్నది.

——

బీదర్‌లో యీమధ్య జరిగిన హిందూ మహమ్మదీయ అల్లరి కొట్లాటలలో కష్టనష్టముల పాలయిన బాధితుల సహాయార్థం, బీదర్ జిల్లా కలెక్టరు ప్రారంభించిన నిధికి నైజాము ప్రభుత్వంవారు 50 వేల రూపాయలు దానం కాంక్షను చేశారు.

తులసి ప్రభావం

——

హిందువులకు తులసిమొక్క మిగుల పవిత్రమైనది. విష్ణుపూజకు ముఖ్యావసరమైనది. తులసిమొక్క ఆరోగ్యసాధనలో అత్యంతావసరమైనది గనుక హిందూమతములో దానికి పవిత్రస్థానమివ్వబడినది. పూర్వకాలపు ఋషులు దాని యుపయోగములను చక్కగా గుర్తెరిగియుండిరి.

తులసిమొక్క సాధారణముగా మార్చినుండి జూనుమాసములోగా నాటబడును. సెప్టెంబర్ అక్టోబర్ మాసములలో పుష్పించును. శీతాకాలములో విత్తులు ముదురును. అనగా సంవత్సరమంతయూ, తులసి దొరకును. తులసిమొక్క రెండు మూడడుగుల ఎత్తునకు పెరుగును. అది మంచి వాసనగలిగి తినుటకు వగరుగానుండును. అందలి భాగము లన్నియూ, ఆకులు, విత్తులు, వేళ్లు, కొమ్మలు గూడ మందుకుపయోగించును.

వేరు జ్వరహారి. విత్తులు దగ్గు పడిశములకు శ్రేష్టము. మొదలు తీక్ష్ణకారి. ఆకులలోనుండి మానెనుతీసి దానిద్వారా యొకవిధమైన కర్పూరమును తయారుచేయుదురు. తులసి మలేరియా జ్వరమును బాపును. దోమలబాధ తగ్గించును. చిన్నపిల్లలనుండి ముసలివారివరకూ ఉపయోగించవచ్చును. రోజూ కొన్ని తులసియాకులను నమలుచున్నచో సకలవిధములైన రోగములను నివారింపవచ్చును. అందుకనే మనపెద్దలు పూజాతీర్థముతోబాటు తులసిప్రసాదమునిచ్చుట వాడుకలో నున్నది.

దానివాసనకు దోమలు మున్నగు క్షుద్రజీవులేగాక పాములుగూడ తొలగిపోవునని ప్రతీతి. గాలిని శుద్ధిపరుచును. పాశ్చాత్య వైద్యులుగూడ మలేరియా జ్వరచికిత్సకై తులసిని వాడుదురు.

తులసియాకులతో కొన్ని మిరియాలను మర్దనచేసి గానీ, కషాయము కాచిగానీ సేవించినచో అన్నివిధములజ్వరములు అంతరించును. చక్కని పథ్యముతో తులసిని వాడినచో క్షయరోగము గూడ నివారింపబడునని ప్రతీతి. తులసియాకు కషాయములో యింత చక్కెర ఆవుపాలు వేసి సేవించినచో ఆయాసము, జలుబు, దగ్గు మాయమగును. ఆకులను నిమ్మరసముతో మర్దనచేసి పూసినచో చర్మరోగములు హరించును. ముఖముమీది మచ్చలను మాపి కాంతి నిచ్చును. అన్నివిధములైన పుండ్లు, రాచపుండు, గజ్జి, గాయములు సెగపుండ్లు గూడ యీ లేపముతో మాయును.

పాము కాటుకు వెంటనే తులసియాకులను భక్షించవలెను. తులసివేరు 2 తులములు ఒక తులము మిరియాలతో నూరి నీళ్లలో కలిపి పాముకాటుతో బాధపడు వారికి త్రాగించవలెను. మూర్ఛలో నుండినవారికి తెలివినిచ్చును. పాము కుట్టినచోట తులసియాకును నూరి పట్టించినచో అది విషము మూలమున నల్లగామారును. వెంటనే దానిని మార్చి కొత్తమందు పట్టించవలెను. విషము పూర్తిగా హరించువరకూ అట్లు చేయవలెను.

గర్భకోశములకు సంబంధించిన వ్యాధులలో తులసి బాగుగా నుపయోగించును. బాలెంతజాడ్యములు ప్రసవ స్రావములను కుదుర్చును. పురుషులు తులసి విత్తులు సేవించినచో వీర్యవృద్ధియగును. సంతానోత్పత్తి కలుగును. అందుకు 18 గుంజల తూకము తులసి విత్తుల చూర్ణమును 36 గుంజలయెత్తు బెల్లపుపాకములో కలిపి ఉదయము సాయంత్రము ఆవుపాలతో సేవించిన యెడల నపుంసకత్వము తొలగును.

——

టాంకులు

మొన్న బెల్జియంలో యుద్ధం ఆరంభమయినప్పటినుంచీ టాంకులను విశేషంగా ఉపయోగిస్తున్నారు. సుమారు 2000 టాంకులు ఎడతెరపి లేకుండా పనిచేస్తున్నవి.

తొలిసారి 1916 సంవత్సరములో బ్రిటీషువారు టాంకులను వాడుకలోనికి తెచ్చినారు. గతమహాసంగ్రామంలో బ్రిటీషువారు తమ తుపాకులు మోసుకు పోవడానికి మామూలు మోటారుబండ్లు ఉపయోగించారు.

సరిగాలేని రోడ్లమీదా, కందకాల లోనూ పెద్దఫిరంగులు తీసుకు పోవడానికి వీలుగా ఉండేటట్లు కొత్తమోస్తరుగా గట్టి సామానుతో టాంకులు అనే మోటార్లను నిర్మించారు.

1916 సెప్టెంబరు మాసములో యీటాంకులు వాడుకలోకి వచ్చినవి. గత యుద్ధములో బ్రిటిషువారి జయము అంతా టాంకుల సహాయమువల్లనే.

ఇది చూచి 1918 ఏప్రిలులో జర్మనీవారు టాంకులు తయారుచేసుకొని బయలు దేరినారు. జర్మనీవారికి ఆ టాంకులవల్ల ఆ యుద్ధములో ప్రయోజనం కలగకపోయినా జర్మనీ మిలిటరీ నాయకులు యీ టాంకులు సత్తాను విశేషముగా ప్రశంసించినారు, "జయమంతా టాంకులవల్లనే కలుగుతుంది. టాంకులు నాశనమయిపోతే అపజయం తప్పదు"అని 1918 జూలయి 18 తేదిన ఫ్రెంచి విజయ సందర్భములో మార్షల్ లుడెన్ డ్రాఫ్ చెప్పినాడు.

స్పెయిను యుద్ధములో ఇరుపక్షాలవారూ టాంకులు ఉపయోగించినారు. కాని ప్రయోజనం తృప్తికరంగా లేదు. అందుకని టాంకులను విధ్వంసముచేసే ఫిరంగులు ఉండాలని తేల్చుకొన్నారు.

ఈనాడు సమస్త దేశాలకంటె ఫ్రాంసుకు ఎక్కువ టాంకులు ఉన్నవి. అవి సరికొత్తవి. ఒక్కొక్కటి 30 టన్నుల బరువు ఉంటుంది. రెండు మామూలు ఫిరంగులు, రెండు మరఫిరంగులు, అమరి ఉంటవి.

అసంఖ్యాకమయిన తేలిక రకపు టాంకులున్నూ, ఉన్నవి.

జర్మనీ ఇటలీ టాంకులకంటే రష్యా టాంకులు చాలా ఉత్తమ మయినవన్న సంగతి గత స్పెయిను యుద్ధంలో బయలు పడ్డది.

జర్మనీ టాంకులు అంత దృఢమయినవి. కావు వేగంగా పోవడానికిగాను తేలిక లోహంతో తయారుచేసినవి. ఇతరులనుగురించి తప్పించుకు పోగలవు.

——

ప్రవేశపరీక్ష ప్రకటన.

సూళ్లూరు పేట హైస్కూలు

హైబోర్డు హైస్కూలులో 1940-41 సం॥ నకు ప్రైవేటుగా బాలబాలికలనుగాని, ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లలో చదివిన వారినిగాని చేర్చుకొనుటకు తే 5-7-40 దిన ఉదయం 7-30 గం॥ కు మొదలుకొని ప్రవేశపరీక్షలు జరుగునుగాన తెలియబరచడమైనది. హయ్యరు ఎలిమెంటరీ స్కూలులో 8 వ తరగతి ప్యాసయినవారు మాత్రమే 4 వ ఫారమునకు పోటీచేయ నర్హులు. ఈక్రింది విధముగా పరీక్షలు జరుగును.

4 వ తరగతి ప్రవేశమునకు- తెలుగు, గణితము.

5 వ తరగతి ప్రవేశమునకు- తెలుగు, గణితము, ఇంగ్లీషు.

1, 2, 3, 4, ఫారముల ప్రవేశమునకు- తెలుగు, గణితము, యింగ్లీషు, హిందూదేశ చరిత్ర, భూగోళశాస్త్రము, సామాన్యజ్ఞానము.

— హెడ్ మాస్టరు.

పాపిరెడ్డిపాళెం
పెండ్లికట్నము రు 25

పాపిరెడ్డిపాళెంలో గత 26 తేది కల్లూరు ఆదినారాయణ రెడ్డిగారి ప్రథమ పుత్రుడు వెంకట్రమణారెడ్డి గారికి వివాహ మహోత్సవము జరిగింది.

ఈ వివాహ సందర్భంలో వరుడు "జమీన్ రైతు" పత్రికకు కానుకగా నొసంగిన రు 25 లు వందనములతో స్వీకరిస్తిమి. వధూవరులకు ఆయురారోగ్య శుభ సంపత్తుల భగవంతుడు ప్రసాదించుగాక.

—పత్రికాధికారి.

జమీన్ రైతు

31-5-1940

బెల్జియం పతనము?

బెల్జియం దేశపు రాజు, లియోపాల్డ్ స్వయముగా, చేతులారా, యీవిషమ సమయంలో, మనమీ భీభత్స ప్రదర్శనా నిపుణులగు శత్రువులతో పోరాడి యిక ప్రయోజనము లేదు; శత్రుప్రతిఘటనకు స్వస్తి చెప్పుడని దేశమును ఆజ్ఞాపించాడు. తనకు వ్యతిరిక్తముగనున్న మంత్రివర్గ యేకాభిప్రాయమును ఏమాత్రం పాటించనే లేదు. వెంటనే బెల్జియంప్రధానమంత్రి ప్రస్తుత క్లిష్టసమయంలో యిట్టి నిర్ణయము కూడదని, బెల్జియనులు శత్రువుల ప్రతిఘటించవలెనని సైనికుల నుద్బోధించాడు. బెల్జియం సైనికులిప్పుడు శత్రువులతో పోరాడుచున్నారు. కాబట్టి బెల్జియం, జర్మను పాదాక్రాంతమయినదని, యీక్షణము వరకు తలంచరాదు.

రాజు యిట్టి నిర్ణయము గావించి, మిత్రద్రోహము గావించాడని చెప్పాలి. పోలెండు జనసంఖ్యలో నాల్గవభాగము బెల్జియంజనసంఖ్య యున్ననూ, జర్మనీ రాక్షస దాడికి, పోలెండు కంటె మూడురోజు లెక్కువగా పదునెనిమిది రోజులు నిలువబడినదంటె, మిత్రమండలివారి సంపూర్ణ సహాయమువలననే గదా!

ఇలాంటి సందర్భములో మిత్రమండలి వారితో కలసి మెలసి శత్రుదాడిని అంత్యమువరకు ప్రతిఘటించక, తన మంత్రివర్గ యేకాభిప్రాయమును సరకుగొనక, యిట్టినిర్ణయము జేయుట, ఆయన నైతికప్రవృత్తికి మాయరాని మచ్చ.

ఇంతేగాదు, యిట్టి వీరరసరహిత రాజు నిర్ణయము, ప్రస్తుత యుద్ధప్రక్రియలలో మిత్రమండలికి ఒక గొప్పదెబ్బ. బెల్జియం శత్రు హస్తగతమైనదంటే, శత్రువులకు ఫ్రాన్సులోనికి రహదారీ యేర్పడిన దన్నమాట. అప్పుడు హిట్లరువిజృంభణయినుమడించవచ్చు.

ఇట్లు పూర్వాపర సందర్భములన్నీ విచారించినను, మిత్రమండలివారు, లియోపాల్డు చర్యపై వ్యాఖ్యకు కడంగక, యిది మానవనాగరికతకే ఒక పరీక్షా సమయమని గ్రహించి, అచంచల స్థైర్యసాహసములతో జర్మనుల బెల్జియంలో గూడా నెదుర్కొన కృతనిశ్చయులైనారు. ఇది యెంతయో ముదావహము. ఇట్టి మిత్రమండలి విజయాన్నే ప్రపంచమంతా అభిలషించాలి. దానిమీదనే ప్రపంచ భవిష్యత్తు అంతా ఆధారపడియున్నది.

—

పంచాయతీలు.

మన మదరాసు రాజధాని మొత్తం మీద దాదాపు 6600 గ్రామపంచాయితీలు వున్నవి. వాటి ముఖ్యోద్దేశమేమైనప్పటికీ, ప్రస్తుతం అవి విద్యావిహీనులగు అధికారవాంఛాతత్పరుల హస్తగతమై సంతృప్తికరముగా పాలనము చేయుట లేదనుట నిర్వివాదాంశము.

మనప్రభుత్వమే, ఒకప్పుడు ప్రతిగ్రామానికి ఒక పంచాయితీ కావాలని బ్రహ్మాండమైన ఆందోళన గావించింది. ఒక గొప్పసభ జరిపి, గౌరవ ఆర్గనైజర్లను ఎన్నుకొని, పంచాయితీల స్థాపనా కార్యక్రమమును అతి చురుకుగా సాగించింది. ఆ సమయంలోనే ఆచార్యరంగా, పంగులూరు నరసింహారావుగారలు ఒక్క గుంటూరు జిల్లాలోనే దాదాపు 700 పంచాయతీలను స్థాపించారు.

ఇప్పుడు ప్రభుత్వం, గ్రామపంచాయతీలను రద్దుజేసి పంచాయతీల గ్రూపు చెయ్యాలనీ వాటిని జిల్లాకలెక్టర్ల చేతుల్లో పెట్టాలనీ, అలాంటి వాటికి సూపర్ వైజర్లంటూ కొందర్ని నియమించాలనీ, తలపెట్టుచున్నది. కాని, యీమార్పు వలన పంచాయతీలలో పార్టీకక్షలుబోయి, అవి బాగుపడు ననుకొనుట వట్టిభ్రమ. ప్రభుత్వమీ విధానాన్ని అనుసరించకుండుటయే మేలు. దీనివలన పంచాయతీల ముఖ్యోద్దేశమే మునిగిపోతుంది.

సమీక్షలు

గీతాసూత్రనవతి.

గ్రంథకర్త:-శ్రీ జమ్మలమడక మాధవ రామశర్మ.

ప్రకాశకులు:-శ్రీ పావులూరి రామా రావు, శ్రీ కొలవ రామమూర్తి.

గ్రంథకర్తకు యీగ్రంథముద్వారా ధర్మారాధనము చేయవలయునను కుతూహలము మెండుగానున్నది. 99 పేజీలుగల యీచిన్ని ఆధ్యాత్మిక పుస్తకము, శ్రీకృష్ణ భగవానుని భగవద్గీతా శ్లోకములకు మూలధముగా వర్గమగు వ్యాఖ్య యొసవ్చును. మానవునికి ఆధ్యాత్మజ్ఞానము పెంపొందించుకొనుటకిది మిక్కిలి తోడ్పడునని మానమ్మకము.

దీనివెల వాల్గణాలు మాత్రమే. వలయువారు గ్రంథకర్త పేరువ్రాసి, ఉపాధ్యాయుడు సంస్కృత కళాశాల, తెనాలి అని వ్రాసిన గ్రంథమును బడయగలరు.

ప్రతిక్రియ.

గ్రంథకర్త:-ఘనశేక్వరపు సూర్యప్రకాశ రావు.

కృతిపతి:- ఆంధ్రకేసరి శ్రీ ప్రకాశంపంతులు గారు.

ప్రకాశకుడు:-ఘనశేక్వరపు సూర్యనారాయణ మూర్తి గారు.

ఉదృశ్యకావ్యము, స్వదేశ సంస్థానాధీశ్వరులయందు సాధారణముగానుండు దుర్గుణములను తొలగింపజేయుటకు, స్త్రీలకు శీలరక్షణ ఆవశ్యకమని ఉద్బోధించుటకు, ప్రజలకు దేశభక్తి నుద్బోధించుటకు ప్రయత్నించుచున్నది.

శైలి నిర్దుష్టముగనున్నది.

పయోజన విద్యాలయాలు, వేసంగి రాజకీయ ఆర్థిక పాఠశాలలు ముఖ్యంగా స్వీకరించదగిన నాటకమిది.

వెల రు 1-0-0 మాత్రం. వలయువారు ప్రకాశకుని పేరువ్రాసి రాజమండ్రి అని వ్రాసినచో నాటకమును బడయగలరు.

—

ఆం॥ రా॥ శిక్షణ శిబిరం

4 వ వారపు నివేదిక.

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి గారు 28 వ తేదీన శిక్షణాశిబిరమునకు వచ్చి, ప్రతివాలంటీరును పరీక్షించి, శిక్షణ యేజాతికైనను సజీవముగా చేయగల్గునని శిక్షణావశ్యకతను గూర్చి విద్యార్థులకు ఉపన్యసించారు.

రాష్ట్రశిబిరమును శాశ్వతముగా స్థాపించి, యిప్పటికప్పుడు తర్ఫీదుబొందినవారిని ఆయా జిల్లాలకు పంపి వేసి, తిరిగి క్రొత్తవారిని తర్ఫీదుకొరకు ఆయాజిల్లాలనుండి రప్పించే ప్రయత్నం సంకల్పింపబడినదని గూడా వారు చెప్పారు.

మార్చింగులు, డ్రిల్లు, వ్యాయామమును యథారీతిగా జరిగినవి.

శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు గ్రామపునర్నిర్మాణము, బాపినీడు మ్యాడిగాలాండరు ఉపన్యాసములు, వి. యస్. మూర్తి తెనుగుపాటలు పద్యాలు, డాక్టరు కృష్ణారావు ప్రథమచికిత్స [illegible] సభలు సమావేశములు జరిపే విధానములు, చుండు జగన్నాథం [illegible] సందేశం, సంగ్రహ కాంగ్రెసు చరిత్రల గూర్చి ఉపన్యసించారు.

—ప్రచురణాధికారి

చెన్నపురి

నెల్లూరు ముచ్చట్లు.

(విమర్శకుడు)

ముత్తుకూరు డాక్టరు.

ఈ విషయాన్నిగూర్చి గతవారంలో టూకీగా గ్రామ పెద్దలుచేసే అవకతవక పనిని తెలిపాను. డాక్టరుగార్నిగూర్చి నాకేమీ తకరారు లేదు. వారుచక్కగా చేస్తున్నారా లేదా అనియిక్కడ విమర్శించడం గాదునావని. గ్రామపెద్దలు బాధ్యతఎరక్కుండా ప్రవర్తిస్తుంటారో అదే నేను విమర్శించేది.

డాక్టరు గారిని సపోర్టుచేస్తూ, "ప్రజాసేవను"ను విమర్శిస్తూ పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటు హరిస్లు పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు, పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటు, పంచాయతీబోర్డు ఉపప్రెసిడెంటు, మరొక పేరు తెలియని ప్రెసిడెంటు, వీరంతా చేవ్రాలు చేశారు. ఎవరో ఒకరువ్రాసి అందరి వద్దతిరిగి తంటాలుబడి చేయించినట్లు ఆకాశకం దర్శిస్తే అర్థమౌతుంది.

ఈ యనుమానంతోనే యీ చేవ్రాలు చేసిన ప్రెసిడెంటు ఒక పెద్దమనిషి కనుబడితే అడిగాను. నా అనుమానాన్ని దృఢపరిచాడు. డాక్టర్నుగూర్చి కావలసినన్ని కంప్లైంట్లు ఉన్నా కాని వారికిపైన సపోర్టు ఉన్నది. మనం ఏమి చేసి లాభంలేదు. వైద్యుణ్ణి విరోధం చేసుకోవడం ఎందుకా అని విధిలేక చేవ్రాలుచేశాను అన్నాడు పాపం! ఆ పెద్దమనిషి.

ఈలా ఉన్నది మనవారి నిజాయితీ. ఇంతా ఎందుకు చెప్పతున్నానంటే, డాక్టరు నిజంగా తప్పుచేస్తుంటే గ్రామ తలకాయలు అది సరి తియ్యాలె ఏవిధంగానైనా. అంతేగాని వెంగమాటాలకు లోపడడం పబ్లిక్కు నష్టం.

పల్లెల్లో యీ ఘోరాలు ఎన్నో ఉన్నవి. ఒక ఓరువ సియ్యరు లంచం తీసుకుంటున్నాడంటే తెలిసికూడా ఆయన్ను నెత్తికెత్తుకొని వచ్చిచెప్పే బడాబడా వారెంతో మంది.

ఒకపోష్టుమాన్ గ్రామబీటుకు సరిగ్గారావడం లేదు అని కంప్లైంటుచేస్తే వాడులోయి కాళ్లు బట్టుకోగానే చక్కగా వస్తున్నాడు అని గ్రామపెద్ద పెద్దసర్టిఫికేటు యిస్తాడు. ఈకారణంతో వాడులక్ష్యే యిక పల్లెటూరుకు రావనసరంలేక రాకున్నా సపోర్టు చేసేవాడున్నాడుగా.

దీనికొక నిదర్శనంచెప్పుతా. జగదేవి పేట కాటంరెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డిగారికి జమీన్ రైతు సక్రమంగా రావడంలేదు. ఇందుకూరు పేట పోస్టుమాన్ బీటుకుసరిగ్గారాడు అని ఆ సుబ్బరామిరెడ్డి కొడుకు పేరయ్య జమీన్ రైతుకు కంప్లైంటు యిచ్చాడు. జమీన్ రైతువారు పైవారికి తెలిపారు. తిరుగా ఆ జమాబెవల్లి యీ సుబ్బరామిరెడ్డినిబట్టుకుంటే సక్రమంగా వస్తున్నాడని వ్రాసియివ్వబోగా తర్వాత కుమారుడు వారించాడట. ఇట్లా ఎన్నో ఈలాఉంటుంది పల్లెలప్రవర్తన. ఒకటి రెండుకాదు. మనమెందుకు తియ్యాలె అనే దుర్మార్గపు దయేగాని దీనివల్ల పబ్లిక్కు చెడుపుచేస్తున్నామనే భయంకలగడంలేదు. అంటే పబ్లికుయింట్రెస్టు తక్కువ. అదుంటేగాని బాగుపడడం కష్టం, మనదేశం.

తప్పుచేసినవాణ్ణి పైటపెడదామని ఒకడు త్యాగానికి పూనుకొంటే అందరూ వాడిమెత్తిన రాళ్లేస్తారు. ఈపద్ధతి పల్లెల్లోపూరాలె. ఇంతా డాక్టరు నాకున్న హితుడే. అక్రమంచేసినా అతనికి చెడుపుచేయడం నాకుయిష్టంలేదు. కాబున డాక్టరు చెడుపుకువ్రాయడంగాదు. ఈ పెద్దలజడతలే వక్రంగాతున్నవని నావిమర్శ. అవసరప్రసంగం చాలా పెరిగింది. సెలవు ఈనాటికి

ఫాసిస్టు హయాము—స్త్రీల దౌర్భాగ్య జీవనం:

స్త్రీజాతి విమోచనకూ ఫేసిస్టు పరిపాలనా విధానానికి బద్ధవిరోధం!

ఫేసిజం అంటే దౌర్జన్యంద్వారా పరిపాలన సాగించడమన్న మాట.

నిరంతరం దౌర్జన్యం సాగించే పురుషులకు స్త్రీలు లొంగివుండాలని ఫేసిజం శాసిస్తున్నది. స్త్రీలకర్తవ్యం కేవలం సంతానాన్ని కనడమూ, అలసిసొలసి ఇంటికివచ్చే సైనికులకు హాయికలుగ చేయడమూ మాత్రమేనని ఫేసిస్టు ప్రభుత్వ వర్గం వారు సిగ్గుమాలిన ప్రకటనలు అనేకం చేస్తున్న సంగతి అందరికీ తెలిసిందే!

సుప్రసిద్ధ పత్రికా రచయితా గ్రంధరచయిత అయిన ఎమిల్ లడ్విగుతో ముసోలినీ ఏవిధమైన జంకూ గొంకూ లేకుండా ఒకప్పుడు యిలా చెప్పాడు.

"స్త్రీలు పురుషుల గీచేగీటు దాటకూడదు. పురుషులకు లొంగివుండాలి. పరిపాలనా విధానానికి స్త్రీలకుకూడా ప్రాధాన్యత వుండాలి అన్న పద్ధతికి నేను సంపూర్తిగా ప్రతికూలుణ్ని. స్త్రీలకు వోటింగుహక్కు యిచ్చినట్లయితే నా ప్రజలు నన్ను చూసి నవ్వుతారు. మా ఇటలీ లాంటి రాజ్యంలో స్త్రీలకు ఏవిధమయిన ప్రాధాన్యతా వుండకూడదు.

ముసోలినీ ఈస్వల్ప ప్రసంగముతో పూరుకున్నాడా? యింకా చాలాదూరం వెళ్లింది న్యవహారం. తన తాత ముత్తాతల ఘనతను గురించి కూడా చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు. తన పూర్వీకులలో ఒకడు. అతడి పేరూ ముసోలినీ వెనిసులో నివసిస్తుండేవాడట. అతడు తన భార్యా ప్రవర్తనను శంకించి ఆమెను కత్తితో రొమ్ము మీద రెండుపొర్లు పొడిచి హత్యచేశాడట "నా పూర్వీకులయిన రోమన్నులు ఎంతటి ప్రతిభాశాలులో చూశానా!" అని గొప్పగా చెప్పకున్నాడు.

ఇటలీలో ఫేసిస్టు పరిపాలన ఏర్పడి నప్పటి నుంచీ, అక్కడ ఏ స్త్రీకూడా పదకొండేళ్ళకు పైబడిన ఏకుర్రవాడికీ మానవశీలానికి చెందిన ఏ విషయాన్ని గురించీ బోధించకూడదన్న ఒక శాసనాన్ని అధికారులు అమలు జరిపారు.

సాంఘికంగా, శాసన ప్రయోగంద్వారా ఇటలీలో స్త్రీలు ఎంతటిదుర్గతిని అనుభవించవలసి వస్తున్నదో అన్యదేశాలలో వున్న ప్రజలకు సమగ్రంగా తెలియదు.

ఫేసిస్టు ఆధిపత్యం ఏర్పడక పూర్వం ఆడపిల్లలకు కనీసం పదిహేనేళ్లూ, మొగపిల్లలకు పద్దెనిమిదేళ్లూ, వయస్సు వుంటేనేగాని, పెళ్ళిచేయడానికి వీలుండేదికాదు. దీన్ని ఫేసిస్టుఅధికారులు ఆడపిల్లలకు పధ్నాలుగేళ్లూ, మొగపిల్లలకు పదహారేండ్లువుంటే చాలునని మార్చివేశారు. ఇంతకంటే శోచనీయమైన సంస్కరణ వుంటుందా? పధ్నాలుగో ఏట అచిన్న ఆడపిల్లకు ఏ న్యాయశాస్త్రమూ వర్తించదు.

ఇంటి యజమాని అయినవాడు భార్యనూ, పిల్లలనూ చావకొట్టి బాధించినట్లయితే కొత్త ఇటాలియన్ శిక్షాస్మృతి దండిస్తుంది. ఆరునెలలు జెయిలుశిక్ష విధించడానికి వీలున్నది. పాత శిక్షాస్మృతిలో ఇకే నేరానికి ఐదేళ్లశిక్ష వుండేది. కొత్త ఫేసిస్టు ఆధిపత్యం కింద దాన్ని ఐదునెలలకు మార్చారు. ఇదీ వీరుచేసిన మహోపకారం. దెబ్బలు తిన్నందువల్ల భార్యగాని, ఆమె కూతురుగాని కొడుకుగాని తదితరులుగాని చచ్చిపోతే, ఆనే హత్యానేరానికి ఎనిమిదేళ్ల శిక్ష విధించవచ్చు. ఇటలీ దేశస్థుడు తనభార్యనూ పిల్లలనూ ఎంత చావచితకయినా కొట్టవచ్చు. ఎముకలు మాత్రం విరగకుండావుంటే సరి. దెబ్బలు తిన్నవాళ్లు చస్తే ఫిర్యాదుచేయరు. ఫిర్యాదు చేస్తే మరోకసారి మరీ తీవ్రంగా దెబ్బలు తగులుతవని

కొత్తగా పెళ్లిచేసుకున్న పధ్నాలుగేళ్ల పిల్ల భర్త పెట్టే బాధపడలేక, ఇంటినుంచి పారిపోతే పోలీసువాళ్లు ఆ అమ్మాయిని వెంటాడి పట్టుకొని తీసుకువచ్చి భర్తకు నప్పగించాలి. ఆమె తన నేరానికి ఒకఏడు శిక్ష అనుభవించవలసి వుంటుంది. లేదా ఒకవెయ్యి మొదలు పదివేల లైర్లవరకూ జుల్మానాకూడా విధించవచ్చు. భర్తకు ఇల్లాంటి నిబంధనలు ఏవీ లేవు అతడి ఇష్టంవచ్చినచోటికి స్వేచ్ఛగా వెళ్లవచ్చు.

భార్య వ్యభిచరించినట్లయితే ఇటలీలో కనీసం రెండేళ్లు శిక్షవిధించవచ్చు. ఇతర యూరపియన్ రాజ్యాలలో ఇదే నేరానికి శిక్ష రెండేండ్లకు మించివుండదు. భర్తకు అల్లాంటి నిర్బంధ మేమీలేదు. భర్త ఎలా తిరిగినా ఏ ఇబ్బందీ, ఏశిక్షాలేదు.

ఏదయినా గౌరవాన్ని, పరువు ప్రతిష్టలనూ నిలుపుకోడానికి మొగవాడు హత్యచేసినట్లయితే అధికారులు అంత పట్టింపుగా చూడరు. స్త్రీలు తమ పాతివ్రత్యాన్ని కాపాడుకోకపోతే అతికఠినంగాచూసే ఆ ఫేసిస్టు ధర్మశాస్త్రం పురుషులు నీచాతినీచంగా స్త్రీలపైనపడి నిర్బంధించి చెరిస్తే చూస్తూ వూరుకుంటుంది.

చిన్నపిల్లలను మొగవాళ్లు ఎవరెన్ని విధాల చెరిచినా న్యాయశాస్త్రం ప్రకారం నిరాక్షేపణీయం. చిన్నపిల్ల అయినప్పటికీ, సంభోగానికి అంగీకరించిందీ అన్న సాకును చూపితే ఆ ధర్మశాస్త్రానికి నోర్ము కట్టుబడతవి. కొత్తచట్టంలో చిన్న ఆడపిల్లలకు యిదివరలో వుండే రక్షణ అంతా తుడిచిపెట్టుకుపోయింది.

ఒకవేళ్ళ పెళ్ళిఅయిన మొగవాడు పదిహేళ్ళలోపుగావున్న ఆడపిల్లను చెరిచినట్లయితే తన వివాహ విషయాన్ని దాచి ఆపిల్లతో సంభోగించాడన్న నేరంకింద మూడునెలలు మొదలు రెండేళ్ళవరకూ శిక్షవేయవచ్చు. కాని ఆ శిక్షనుకూడా తప్పించుకోడానికి మొగవాళ్ళకు అనేక మార్గాలు వున్నవి. ఆ ఆడపిల్ల ప్రవర్తనను సంభోగించడానికి పూర్వంనుంచే చెడ్డదిగావుండని రుజువుచేస్తే చాలు కేసంతా ఎగిరి పోతుంది.

పాతశిక్షా స్మృతిక్రింద బాలికలను అపహరించినట్లయితే శిక్ష ఏడేళ్ళ ఖైదువరకూ వుండేది. 21 సంవత్సరాలవరకూ ఆడపిల్లను మైనరుగానే పరిగణించేవారు కొత్త శిక్షాస్మృతికింద మయినారిటీ పధ్నాలుగేళ్ళకే వెళ్లిపోతుంది. అపహరణానికి శిక్ష రెండులేక మూడేళ్లుమాత్రమే.

(ప్రజాబంధు)

ఏడెన్ ఖాళీచేస్తారు

మన ప్రభుత్వం ఏడెన్, బ్రిటిషు సోమాలీలాండుల నుండి భారతీయ ప్రజలను, యూరోపియన్ ప్రజలను ఖాళీచేయుటకు నిశ్చయించింది. ఇది కేవలం జాగ్రత్తకోసం మాత్రమే. ఖాళీచేసిన ప్రజలు భారతదేశము చేరుటకు వీలయినంత సహాయ మివ్వబడుతుంది.

మందసా, రంగాదినోత్సవం

జూన్ 1 వ తేదీన

ప్రతి గ్రామంలో బహ్మాండముగా జరపండి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షురాలు
శ్రీమతి భారతీదేవిగారి హెచ్చరిక.

మందసా కాల్పులకును, రంగా, శ్యాంబాబు, రామలింగయ్య, నిర్బంధములకును నిరసనము తెలియజేయుచూ, మందసా రైతులను వెంటనే విడుదల చెయ్యాలను తీర్మానాలు, అన్నిపత్రికలకు, ప్రభుత్వమునకు, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యాలయము నిడుబ్రోలుకు పంపాలి.

ఆనాడే మందసా రక్షణ కమిటీలను యేర్పాటుచేసి, పైసా ఫండును, చందాలను, విరాళములను వసూలుచేసి ఆం. రా. రై. సంఘము నిడుబ్రోలుకు పంపండి.

సి. బాలిరెడ్డి, కార్యదర్శి.

పాపిరెడ్డిపాళెం పెండ్లి

గత 26 తేది పాపిరెడ్డిపాళెంలో ఆల్తూరు వెంకట్రమణారెడ్డిగారికి వివాహం జరిగింది. పేదలకు అన్నదానాది కార్యక్రమంగూడా జరిగింది.

కాలక్షేపం.

ఉమాకాంతం గారిబదులు రాజంపేట యువకులొకరు హరికథా కాలక్షేపమొనర్చిరి. భాగవతర్ తెనుగువాడు, యువకుడు, శారీరసంపత్తి కలవాడు. కొత్తఫక్కీ అలవరచుకొంటే మంచి స్థానాన్ని పొందగలడు. వేషభాషలు నచ్చితేనే గాని కాలక్షేపకుణ్ణి లోకంపూజించదు. హితోక్తులు స్వీకరిస్తే ముందుకు రాగలడు. మృదంగీకుడు ప్రతిభాశాలేను.

పార్టీలు.

గ్రామపార్టీలు సమరస పెట్టాలని కొందరు పెద్దలు చేసిన ప్రయత్నం ఫలించింది. 17 సంవత్సరములనుండి యున్న కక్షను విడనాడినందుకు యిరుపార్టీలవారిని అభినందించుచున్నాము.

—మా విలేఖరి.

కడపటి యుద్ధ వార్తలు.

ఏప్రెలునెల 9 వ తేదీనుండి జర్మను లాక్రమించియున్న నార్వేలోని నార్విక్ పట్టణం పరిసరాలతో పాటు బ్రిటిషువారి స్వాధీనమైంది. దీనిని జర్మనులుగూడా అంగీకరించారు.

★

ఆస్టెండ్, లిల్లీ, ఆర్మెంటేర్సు పట్టణములు పట్టుబడినవని జర్మనుల ప్రకటన తెల్పుచున్నది.

★

బెల్జియం జర్మనీతో యుద్ధం ఆపివేయలేదని, యింకా యుద్ధం చేస్తూనేవున్నదని, ఒక క్రొత్త బెల్జియమ్ సైన్యం యేర్పాటు చేయబడుచున్నదని బెల్జియం ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సమావేశము జూను 17 వ తేదీన జరుగునని తెలియుచున్నది.

గుంతకల్లు బెజవాడ రైల్వేలైనులో తిర్లపాడు మార్కాపూరు స్టేషన్లమధ్య పడిన గండి మరమ్మతు చేయబడి, మొన్నటినుండీ రైలుబండ్లు సరాసరి నడుచుచున్నవి.

గూడూరు అగ్నిప్రమాదం.

27 వ తేదీ మధ్యాహ్నం గమళ్ల బలిజపాళెంలో ప్రమాదవశాత్తు అగ్ని రగుల్కొని 11 యిండ్లు కాలిపోయినవి. పోలీసు, పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు సాయపడ్డారు.

ఏనుగ వర్సారెడ్డిగారు ఆరాత్రి 11 యిండ్లకు భోజనమునకేగాక యింటికొక చీర వంతున సప్లైచేసి ఆపదలో ఆదుకొన్నారు.

దాతల ధనానికి యిట్టిదే సద్వినియోగం.

—ఒక విలేఖరి.

దుద్దుకూరు రైతాంగ విద్యాలయం.

30 తేది సాయంత్రం 25 మంది విద్యార్థులతో ప్రారంభింపబడింది. శ్రీ భారతీదేవిగారు ఓబులురెడ్డి, బాలిరెడ్డి, రామానాయుడు, లావు అంకమ్మ, మున్నగు పెద్దలు యీ ఉత్సవంలో పాల్గొన్నారు.

ఓ. వి.

నెల్లూరు బజారు ధరలు.

24—5—40 సోమవారం

(1) పాత ములగొలుకులు		
1.వ రకం	98 శేర్లబస్తా	6-8-0
(2) కొత్త ములగొలుకులు	,,	6-4-0
(3) పాతబియ్యం	,, 105 శేర్లబస్తా	14-4-0
(4) కొత్త బియ్యం	,, ,,	13-5-0
(5) జొన్నలు	పుట్టి 1కి లేక 1120 శేర్లు	90-0-0
(6) రాగులు	,,	75-0-0

డి. సుబ్బరాయశాస్త్రి,
For Collector.

★

31-5-40 ధరలు

ములగొలుకులు పాతవి	పుట్టి 1కి	78-0-0
,, కొత్తవి	,,	72-8-0
కేసరివడ్లు	,,	58-0-0
ఈశ్వరకోరలు	,,	52-0-0
సవర 1కి		30-10-0
వెండి తు 1		0-10-6

కాలచక్రం

(కథా సంగ్రహం)

స్వేరు ప్రకాస్తులగన్న కాకతీయ సామ్రాజ్యం పతనమందింది. అంతఃకలహాలెక్కువై విశాలాంధ్రం విచ్ఛిన్నమై చిన్న చిన్న రాజ్యాలుగా చీలి పోయింది. అరాచకమూ అంతులేకుండా ప్రబలింది. వినా దూరదృష్టిగల దేశభక్తులు ప్రవాసంలో ఉన్న ఆంధ్రసార్వభౌముని తిరిగి సింహాసన మెక్కించడానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అడుగడుక్కీ విఘాతాలే. ఈ ప్రయత్నాని నున్నులైన వారిని చెరపెట్టి మహాదారుణంగా దండింమతున్నవి క్రొత్త ప్రభుత్వాలు. రాజకీయ నిర్బంధితులు ఆనాడుకూడా అండమాన్సుకన్నా ఘోరంగా ఉన్న చెరసాలల్లో మ్రగ్గాల్సివచ్చింది ఎన్నోహింసలకు లోనైనారు. వినా పట్టుదలను మాత్రం వదల్లేదు. ఆంధ్రసామ్రాజ్యాన్ని పునర్నిర్మించాలనే దృఢనిశ్చయంతో స్థిరసంకల్పంతో ఆంధ్రవీరులు కృషిచేస్తూనే ఉన్నారు. బంగాళాఖాతంలోని ఏకాంత ద్వీపంపై కాలంగడుపుకొంటున్న సార్వభౌమునితో సన్నాగాలను పన్నుతూనే ఉన్నారు.

వీరందరిలో ముఖ్యుడగు గజలక్ష్మి ఓడసరంగు కార్యసాధన కవసరమైన ధనాన్ని సంపాదించటానికి ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు. ఈ అన్వేషణలో ఇతనికో సిద్ధుడు సాయపడ్డాడు. ఇతనికి తెలుసు వదిలి పరచబడినధనం ఆ చూకీ. కాని సిద్ధుడు సరంగుకి సూరమైనాడు. వారి సమాలోచనలకు సరియైన అవకాశం దొరకలేదు. అంతేకాదే సరంగు కార్యాచరణవాదిగ లేకపోయాడు.

విధివైపరీత్యాన్ని ఎదుర్కోటం ఎవరితరం? మాతృదేశానికి తిరిగి వస్తుండగా మంచం పట్టాడు విషజ్వరం. జీవింతునను ఆశలేదు. తనవిశ్వాసపాత్రుడగు ప్రసాద్‌ను పిలచి తన అంత్యసందేశాన్నొసగి, ఆరహస్య ధనమును సాధించే మార్గాలు వివరించాడు. గజలక్ష్మికి అతన్నే సరంగునుచేసి ప్రాణాలు విడిచాడు.

ప్రసాద్ యువకుడు. ముందు తాను చేయాల్సిన మహాకార్యాలు ఎన్నో ఉన్నాయని అతని నమ్మకం. అంతేగాదు జీవిత మాధుర్యాన్ని గ్రోల ఉవ్విళ్ళూరుతున్నాడు. మాతృభూమిని చేరగానే తాను మనసార ప్రేమించిన కాంతను పెండ్లాడి, సరంగొసగిన సందేశాన్ని అనుసరించి సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించటానికి నిరంతర కృషి చేయాలని చేసి ధన్యతగాంచాలని, అతనిఆశ. ఆశయం గూడా.

అడపోయిన తీర్థం ఎదురుఅయ్యే అదృష్టం ఈలోకంలో ఎందరికుంది? అందులో ప్రసాద్ ఒకడు కాలేదు. ఆతడూహా ప్రపంచంలో నిర్మించుకున్న సౌధాలన్నీ గోపినాథ్ సృష్టించిన భూకంపానికి కూలిపోయాయి.

నాటకంలో అంతర్నాటకం. దానికి కథానాయకుడు గోపినాథ్. అవినీతి అవతారం. నీచత్వానికి నిలయం, అతని హృదయం. దేశభక్తుడే, దేశం తన కుపయోగపడేంతవరకూ! అధికారవాంఛకు అంతు ఏదీ? అందుకే గజలక్ష్మి రాకను అంత ఆతురతతో నిరీక్షించుచున్నాడు. దానిసరంగుకు ఆ హస్య ధనానికి సంబంధించిన వివరాలు తెలిసాయని గ్రహించాడు. పడవ ఒడ్డు చేరింది. ఆశ్చర్యం; అంతకుమించిన ఆశాభంగం! ఈ రంటి నిమించింది అసూయ. ప్రసాద్ సరంగు అవటం చూచి సహించలేకపోయాడు. సర్వనాశనం చేయాలని సంకల్పించుకున్నాడు. అందుకు అవసరమైన భోగట్టాను సంపాదించటానికి ప్రసాద్ అనుచరుడైన రామదాసును చేపట్టాడు. అతనిద్వారా పాతసరంగు ప్రాణాలు విడుస్తూ తన సర్వస్వాన్ని ప్రసాద్‌కు ఇచ్చాడని తెలుసుకున్నాడు. వాటిలో ధనానికి సంబంధించిన పత్రాలుంటాయని అతడి అనుమానం. వాటిని పొందటానికి కాంతద్వారా ప్రయత్నం చేసాడు. కాని కాంత ఎవరు? ప్రసాద్ ప్రేయసి అతని అర్థాంగికూడా కాబోతున్నది తనజీవితం అతని పాదసు దుక్కాణే కావలెనే గాని, లంగరుకాగూడదని ఆమె సంకల్పం.

దురాశ దుఃఖంచేటు! ఒకేసుండుతో రెండింటసి సాధించదామనుకున్నాడు గోపినాథ్. ప్రయత్నాలు విఫలమైనాయి. అవమానాలకు లోను కావల్సివచ్చింది. ప్రసాద్ చేతుల్లో దేహశుద్ధి కూడా అయింది.

తోకతొక్కిన పాము! పసిపట్టకుండా ఉంటుందా? పట్టినతరువాత పగ సాధించదా?

ప్రసాద్ పెండ్లి...పీటలపై కూర్చొని మంగళ సూత్రం కట్టనున్నాడు. "ఆగు...ఆగు" పోలీసువారి కేకలు. రాజద్రోహ నేరంక్రింద అరెస్టు. అనంతరం ద్వీపాంతరవాస శిక్ష. రాజద్రోహిని పట్టించినందుకు గోపీకి సుబేదార్ పుద్యోగము.

ప్రసాద్‌ను చెరసాలకంపినా - కసి తీరలేదు. సుబేదారైనా ఆశ అంతరించలేదు. ఎలాగైనా ఆధనం ఆచూకీ సంపాదించి తానే సార్వభౌముడు కావాలని గోపీ ఆశ. కాంతను చెరపట్టాడు. వివరాలకోసరం దినమూ హింసించుతూనే వున్నాడు. పెండ్లిచేసుకోమని బలాత్కారించటం మానలేదు.

ఈవిధానం కాలకు వన్నెలేదు. అంతవరకూ ఎంతగానో ప్రేమించుతూ వచ్చిన గోపీపై అసహ్యం కల్గింది. తన్నాతడు వివాహం చేసుకోడని తెల్పుతున్నది. గోపీనుండి తన్ను తాను రక్షించుకోవాలి. తానుభవించినట్లే ఇకముందు అనేక బాధల అనుభవించాల్సిన కాంతనూ కాపాడాలి. కాంత జీవితం మరీ దుర్భరమైంది.

చెరశాలలో ప్రసాద్ జీవితమూ అలాగే ఉంది. కాలమెప్పుడూ ఒకలాగే ఉంటుందా? ప్రసాద్ కష్టాలనుండి గట్టెక్కేరోజు వచ్చింది. అతనితోపాటే చెరసాలలో మ్రగ్గుతూఉన్న ఒక సిద్ధుడు జెయిల్లోనుంచి తప్పించుకు పారిపోవటానికి గోడ త్రవ్వాడు. ఇనతలిది ప్రసాద్ గది. ఇద్దరూ చేరారు, బయటికి పోవటానికి ఎత్తులు వేశారు. ఈలోపల్నే ప్రసాద్ అతన్నుంచీ ఆ రహస్య ధనం ఆచూకీ గ్రహించాడు. బయటపడటానికి సొరంగం త్రవ్వతుండగా సిద్ధుడు మరణించాడు. అతని మరణం ప్రసాద్‌కు స్వాతంత్రం యిచ్చింది. చెరసాలనుండి బయట పడ్డాడు. ధనాన్ని సాధించాడు. మారువేషంతో మాతృభూమి చేరుకున్నాడు.

రాజారామేశ్వర్ ఒక పెద్ద కోటీశ్వరుడు. ప్రసాద్‌ను అన్యాయంగా శిక్షించిన న్యాయమూర్తి, కొత్వాల్, గోపినాథ్‌లకు పాఠం చెప్పాలనుకున్నాడు. చెప్పాడుకూడా. గోపీమాత్రం ప్రసాదుపై బూనిన పగవదల్లేదు. తిరిగి ప్రసాద్‌పై నేరారోపణ చేసి కోర్టుకెక్కించాడు.

ప్రసాద్ మళ్లా గోపినాథ్ కుట్రల ఫలితాన్ని అనుభవించాడా?

వివాహమండపం నుండి "వనవాసానికి" వెళ్లిన కాంత ఏమైంది?

మాయమాటలకు మోసపోయి జీవితాన్నంతా వృధా చేసుకొని పండినిమిషంలో గోపిని ధిక్కరించిన తార జీవించగలిగిందా?

ఈ రాజారామేశ్వర్ ఎవరు? అతని ఆశ తీరేదెనా?

ఇందరి జీవితాలను ఇలా భగ్నంచేసి ఇంత పాపాన్ని ఒడిగట్టుకున్న గోపినాథ్‌కు ప్రతీకారం ఏమీ లేదా?

రహస్యధనం దొరికింది! మరి ఆంధ్రసామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణం ఏమయింది?

పెంచలకోన తిరుణాల యిబ్బందులు

ఇచ్చట తిరుణాల వైభవముగా జరుగునని 19 తేదీన శాంతమంతిసేవ పాటికే కడప నెల్లూరు ప్రాంత్యముల నుండి జనులవచ్చారు. ఆరోజు మరురోజు గాలివాన తీవ్రతవలన ప్రజలంతా చాలా అవస్థలపాలైనారు. భోజనానికి గూడా యిబ్బంది బడ్డారు. ఇచ్చట లోకల్ ఫండువారి సత్రము ఒకటి యున్నదని పేరేగాని ప్రజాసామాన్యమునకేమీ ఉపయోగము లేకపోయింది. సత్రాన్నంతా గూడా హెల్తువారు పోలీసువారు ఫారెస్టువారు యింకా ఎవరెవరో ఆక్రమించి ప్రజలను పంచలవైపుకే రానియ్యలేదు.

అచ్చటున్న ఆఫీసర్లలో ఉత్తముడు ఒక డాక్టరు ఉన్నాడు. అతనుమాత్రం వీలైనంతవరకు ప్రజల క్షేమము నిర్వహించేగాకుండా, తానే స్వంతంగా స్టౌ వెలిగించి, అన్నం వండి, చిన్న పిల్లలకు పెట్టిరక్షించాడు ఈతున్న మరువడం చాలాకష్టం.

—యాత్రికుడు.

మందసా కాల్పులు

అరెస్టయిన 50 మందిలో 8 మందిని విడుదల జేశారు. వీరు 17 తేదీ రాత్రి వీరఘన్నమ్మపురం చేరుకున్నారు. అచ్చన్న ఘనముగ స్వాగతమిచ్చాడు. వీరి విడుదలవార్త ప్రాకగానే చుట్టుప్రక్కలనుండి తండోపతండాలు రైతులొచ్చారు. 18 తేదీ గొప్ప ఉత్సవం మహాసభ జరిగింది సభలో విడుదలైవచ్చిన పద్మనాభంగారు తమ జైళ్ళ అనుభవంగూర్చి ముచ్చటించిరి.

కావలి తా॥ కాంగ్రెసు సంఘం.

కావలి తాలూకా కాంగ్రెసు రైతుసంఘముల కార్యనిర్వాహకవర్గ జాయింట్ సమావేశం బ్రాహ్మణకాకిలో జూన్ 16 తేది ఉదయం 9 గం॥లకు జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ కోరుచున్నాను.

—బచ్చు వెంకటకృష్ణయ్య.

కందుకూరు.

తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘం గత 18 వ తేదీ సమావేశమై సత్యాగ్రహసంఘంగా మారింది. ఇంటూరు వెంకయ్య, కరవలి శేషగిరిరావు, మెట్టపల్లి రాధాకృష్ణయ్య, గార్లతోచేర, 13 మంది సత్యాగ్రహ ప్రతిజ్ఞలో చేవ్రాలు చేశారు.

—కార్యదర్శి.

పెషావరు భూకంపం.

27 వ తేదీ ఉదయమున పెషావరులో తీవ్రమైన భూకంపం కలిగింది. ఏమీ నష్టంకాలేదు.

కెలై పట్టణము

కెలై ఫ్రాన్సు దేశంలో రేవుగావుండే పట్టణము ఇతరపట్టణాలకంటె కెలై ఇంగ్లాండుకు చాలా సమీపంలో వున్నది. డోవరుకు ఎదురుగా ఇంగ్లీషు ఛానెలుమీద 21 మైళ్ల దూరంలో వున్నది. 600 సంవత్సరాలు ఈపట్నం సైన్యాలకు వచ్చే, పొయ్యే మార్గంగాను, యుద్ధక్షేత్రంగాను వుండెడిది; మధ్యయుగంలోని విల్లంబులూ, ఆధునిక యుగానికి సంబంధించిన ఫిరంగులూ ఈరెంటినీ కెలై పట్నం చవిచూచింది. గడచిన యూరోపు మహాసంగ్రామంలో జర్మనీ పట్నాన్ని పట్టుకోటానికి బ్రహ్మప్రయత్నం చేశారు. వారిఫిరంగుల మోతలకు కెలైపట్నం వూగిపోయినప్పటికీ చివరకు ఏమీ మొక్కపోలేదు.

3 వ ఎడ్వర్డుయొక్క సైన్యాలు పదకొండు మాసాలు ముట్టడించి 1347 లో ఇంగ్లీషువారు కెలైను వశపరుచుకొనిరి. రాణిగారి ప్రార్థనవల్ల ప్రజలప్రాణాలు దక్కినవి. కాని వారిని దేశం నుంచి తరిమివేసి ఆంగ్లేయులు పట్నాన్ని 200 సంవత్సరాలవరకు తమకిందనే వుంచుకొన్నారు. 1558 లో డ్యూక్ ఆఫ్ గైజుగారు ఆంగ్లేయులను తరిమివేశారు. అప్పటినించీ అది ఫ్రెంచివారి పట్నంగానే వున్నది. డోవరుకు కెలైకు మధ్య ఒక టనెలును నిర్మించవలెనని ఒకప్పుడు ఆలోచన వుండేది. కాని యుద్ధం సంభవిస్తే రెండుదేశాలకీ కిందువల్ల ఏమికీడు మూడుతుందో అన్న భయం ఉభయులకూ ఏర్పడటంచేత 1900 సం॥ అనంతరం ఆ సంకల్పం పూర్తిగా వదులుకున్నారు.

1914-18 సంగ్రామంలో బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి దేశాల సంబంధ బాంధవ్యాలకు కెలై చాలా ముఖ్యమైన రేవుపట్టణంగా ఉపకరించింది. ఆంగ్లపరాసు అమెరికను డివిజన్లకు రైలుమార్గాన్ని కలిపిన పట్టణం కలై. యుద్ధం జరిగినంతవరకు లక్షలు కోట్లు టన్నుల ఆంగ్లేయుల ఆయుధాలు, సైన్యాలు యీపట్టణంగుండా వెళ్ళినవి.

అనేక పరిశ్రమ లీపట్టణములో వున్నవి. ఓడల నిర్మాణం జరుగుతుంది. బ్రిటిషుదీవులనించి ఫ్రాన్సుకు వచ్చే ప్రయాణీకులకిది మజిలీ అవటంచేత ఈపట్నానికింతటి ప్రఖ్యాతివచ్చింది. దీని జనసంఖ్య 1921 సంవత్సరంలో 73,000.

డన్‌కర్క్

డన్‌కర్కు ఫ్రాన్సులో నార్డ్ జిల్లాలో రేవు డోవరుజలసంధి ముఖమునవున్నది. ఇది కోటలతో రక్షితమైన రేవు. ఇది కలైకు ఈశాన్యమున 24 మైళ్ళదూరమున, బెల్జియమునరిహద్దుకు అనతిదూరమునవున్నది. గత ప్రపంచ మహాసంగ్రామమందుటీ నిపై అనేకమార్లు జర్మనులు సముద్రము నుండి, ఆకాశమునుండి బాంబుచేసిరి. యుద్ధంవల్ల దీని జనాభా 40 వేలనుండి 5 వేలకు తగ్గిపోయినది. కాని క్రమేణా అభివృద్ధిఅయి 1931 నాటికి పట్టణములో 35 వేల ప్రజలు చేరిరి. దిగుమతులు, ఎగుమతుల ప్రమాణమున డన్‌కర్కు ఫ్రాన్సులోని రేవులలో మూడవది. దిగుమతులలో ఉన్ని, ప్రత్తి, జనుము, ఫ్లాక్సు మొదలగునవి తెప్పించడం ఎక్కువ. ఎగుమతులలో ఉన్ని, నూలుబట్టలు, ఇనుము, ఉక్కు, రసాయన వస్తువులు, యంత్రములు, సిమెంటు ఉన్నవి. ప్రజలలో అనేకమంది చేపలను పట్టి జీవిస్తారు. ఐస్లండు చేపల స్థానములకు నావలు పంపబడుతాయి. ఉత్తర సముద్రమునుండి హెరింగు అనే రకం చేప విస్తారంగా తెస్తారు. ఈరేవు విస్తీర్ణం 115 ఎకరాలు. అందులో అయిదు మైళ్ల పొడుగుగల స్టీమర్లు నిలవగలుగు స్థానము లున్నాయి. అందు ప్రపంచములోకెల్ల పెద్దవైన నావలు గూడ నిలుచుటకు కావలసిన సౌకర్యము లున్నవి.

అరెస్టులు-ఆంక్షలు

ఇందులాల్ యాజ్ఞిక్ అరెస్టు

అఖిలభారత రైతుమహాసభ ప్రధాన కార్యదర్శి ఇందులాల్ యాజ్ఞిక్ గారిని 26 వ తేదీన అహమ్మదాబాద్ జిల్లాలోని మెహసాల్ గ్రామములో దేశరక్షణచట్టం క్రింద అరెస్టుజేసి, ఆరోజునే జామీనుమీద వదలిపెట్టారు. 27 తేదీన మరల అరెస్టుజేసి అహమ్మదాబాదునగర మేజస్ట్రీటు వద్దకు తీసుకొనివచ్చారు. ఆయన 'ప్రభాత్' పత్రికలో ఒక ప్రకటన గావించి, ఆయన మీద యిదివరకు జారీచేయబడిన నిర్బంధ వుత్తర్వును ఉల్లంఘించాడని, నేరము మోపబడినది.

విచారణ జూన్ 4 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

వీరిస్థానే సంయుక్త కార్యదర్శులలో నొకరగు అబ్దుల్ రసూల్ గారు తాత్కాలికంగా నియమింపబడినారు.

బొంబాయి

జాతీయ సప్తాహ హరిజన రోజులలో బొంబాయిలో రాజద్రోహకరంగా నుపన్యసించినాను నేరమునకు సేనాపతి బాపట్ గారు యెంతో ఆనందంతో చెప్పుకున్నారు. ఈయనకు 1 సం॥ కఠినశిక్ష విధించబడినది.

సర్వెంట్సు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీ సభ్యులైన ఎస్. వి. పర్కె గారికి, రాజద్రోహ నేరం క్రింద 6 నెలలు ఖైదు, రు 408 జుల్మానా లేకపోతే యింకో 4 నెలలు శిక్షవిధించారు.

షోలాపూర్ కార్మిక నాయకుడు క. క. దేశపాండేగారు బొంబాయిజిల్లాలో సంచారం చేస్తూవుండగా, రక్షణచట్టంక్రింద అరెస్టుచేశారు.

పూనా ఫార్వర్డుబ్లాకు సభ్యుడు డి. వి. బహాలే గారినికూడా అరెస్టుజేసి రిమాండులో వుంచారు.

గత నెలలో నిషేధపూర్వక మైన ఉపన్యాసాలిచ్చి నందుకు, బొంబాయి కార్మిక నాయకుడు మహమ్మద్ సాహిబ్ గారిని అరెస్టుచేశారు.

ఆగ్రా

రక్షణ చట్టంక్రింద డాక్టరు రాఘుబర్దయాల్ చతుర్వేది, కృష్ణస్వామిగార్లను అరెస్టు చేసి ఒక్కొక్కరికి 6 నెలల శిక్షవిధించారు. అప్పీలు చేసుకున్నందువలన జామీనుమీద విడుదల చేశారు.

'సైనిక' పత్రికా సంపాదకుడు శివారాం పలివల్ గారికి, పబ్లిషరు శ్రీ ఎల్ గారికి ఒక్కొక్కరికి 6 నెలల శిక్షవేశారు.

స్థానిక ఆగ్రారు సభలో నిషేధపూర్వక మైన వుపన్యాసం చేశారని మౌల్వీసయ్యద్ హుస్సేన్ గారిని అరెస్టు చేశారు.

లక్నో

ముకుంద్‌హాండ్ అనే ఫార్వర్డుబ్లాకు సభ్యుడు యుద్ధప్రతికూల కరపత్రాల పంచిపెట్టినందుకు, స్థానిక మేజస్ట్రీటు కోర్టులో మేజస్ట్రీటు కూర్చునే కుర్చీమీద కూర్చున్నందుకు, అతనికి 4 ఏళ్లు కఠినశిక్ష రు 30 జుల్మానా లేపోతే మరి 3 నెలల శిక్ష విధించారు.

ఇతనితో పాటు చంద్రసేన్, రంజీలాలు మాస్టరు చిరంజీసింగ్, కేదార్‌నాథ్ అను ఫార్వర్డుబ్లాకు సభ్యులుకూడా యుద్ధప్రతికూల కరపత్రముల పంచిపెట్టినందుకు శిక్షింప బడ్డారు. శిక్షావివరములు తెలియవు.

మే 11 వ తేదీన దోనపూరు రాజకీయ సమావేశంలో చట్టవిరుద్ధంగా వుపన్యసించి నందుకు, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షుడు శుకదేవ్ రాజా గారిని అరెస్టుచేశారు.

ఎం. ఎల్. ఏ, అ॥ భా॥ కాం॥ క॥ సభ్యుడగు అల్గురాయిగారికి రక్షణచట్టంక్రింద 1 సం॥ కఠినశిక్ష విధించారు.

లాహోరు

ఈ జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యాలయ కార్యదర్శిని, రక్షణచట్టంక్రింద యిల్లు సోదాచేసి అరెస్టు చేశారు.

ఇంకో కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు జి. ప్రకాశ్ కూడా అరెస్టయినాడు.

గియాన్‌చంద్ అనే హోషియార్‌పూర్ కాంగ్రెసుప్రచారకుడు, హత్యానేరానికి తోడ్పడే ధోరణిలో ఉపన్యసించాడను నేరారోపనకై, అతనికి 3 సం॥ కఠినశిక్ష విధించారు.

కలకత్తా

జాతీయ వారదినములలో నిషేధ పూర్వక వ్యాసాలను ప్రకటించారని, దేశీయ దినప్రతికలగు భారత్ దేశ్, వారపత్రిక దునియా, సంపాదకుల మీద కేసుపెట్టారు.

ఒకొక్కక్కరు రు 200/లకు స్వంత బాండులు యివ్వడంచేత విడుదల చేశారు.

ఇచ్చట నివసిస్తున్న కర్తార్‌సింగ్, ధర్మవీర్‌సింగ్, నయివాసింగ్ గార్లను, తక్షణం బెంగాలుదేశం వదలిపెట్టి పొమ్మన్నారు.

సిల్‌హెట్

ఈసంవత్సరం జనవరి నెలలో లైసెన్సు లేకుండా వూరేగింపు జరిపారని, యీనెలలో సిల్‌హెట్ జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శికి సిల్‌హెట్ నగర కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి చెరి రు 20/- జుల్మానా విధించారు.

యూనో

శాసన సభ్యులునూ, అ॥ భా॥ ఫార్వర్డుబ్లాకు సాధారణ కార్యదర్శియగు విశంబర్ దయాల్ త్రిపాఠిగారిపై తేబడిన రాజద్రోహము, ప్రజలలో కలహముల పెంచుట అను నేరముల విచారించి, 3 సం॥ కఠినఖైదు విధించారు. ఈయనకు ఏ క్లాసు యివ్వబడినది.

పిఠాపురం

తుని పోసలిస్టును కంభంపాటి సత్యనారాయణ గారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష, 50 రూపాయలు జుల్మానా చెల్లించకపోతే యింకొక 3 నెలలు శిక్ష విధించి 'బి' క్లాసు యిచ్చారు.

ఇంకొక పోసలిస్టును ఓలేని సత్యనారాయణకు రు 50 జుల్మానా విధించారు.

అకోల

నాగపూరు నివాసియగు ఓంప్రకాశ మెహ్తా గారిని అంకోలా పోలీసువారు అరెస్టు చేశారు.

మైమెన్ సింగు

రక్షణ చట్టంక్రింద పిలాస్ కాంతిరాయ్‌అను ఫార్వర్డు బ్లాకు సభ్యున్ని అరెస్టు చేశారు.

రాజ షాహ

జిల్లాకృషిక మహాసభ పాకేయిల్‌లో జరిగింది. అప్పుడు పోలీసువులు రక్షణ చట్టంప్రకారం ఈ సమావేశం శాసనవిరుద్ధమని ప్రకటించి, కృషిక నాయకులు 8 మందిని అరష్టుచేశారు.

ఉనావు

రామ్‌గులామ్, దామోదరదాసు అగర్వాల్, అను స్థానిక కాంగ్రెసునాయకులు ఏప్రెలు 8 వ రక్షణచట్టంక్రింద అరెస్టు చేయబడ్డారు. వీరిద్దరికే యీనెల 17 వ 1 సం॥ కఠినశిక్ష విధించారు అగర్వాల్‌గారు 250 జుల్మానుకూడా వేశారు.

కల్యాణ్

సర్వెంట్సు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీ సభ్యురాలు మిస్ గోదావరిబాయి గోఖలే, మే 1 వ తేదీనాడు అంబర్‌నాథులో ప్రభుత్వవుత్తర్వుల నుల్లంఘించి ఉపన్యాసం చేసిందని, అరెస్టు చేశారు.

సమ్మెలు:

కలకత్తా

హౌరాలో శ్రీ హనుమాను ప్రత్తి మిల్లు కార్మికులు 600 మంది సమ్మెచేస్తున్నారు. జీతము హెచ్చింపవలెనని వీరికోరిక.

బెంగుళూరు

ఇచ్చటి యింపీరియల్ పొగాకుఫాక్టరీ పనివారు 800 మంది 15 రోజులనుండి సమ్మె చేస్తున్నారు. అధికారులు వీరి యిబ్బందులను తొలగించే సూచనలేమీ యింతవరకూ లేవు. ఇప్పటికి 15 మంది అరెస్టుచేయబడ్డారు.

ఏలూరు సమ్మెరాజీ

ఏప్రెల్ 1వ తేదీనుండి యిచ్చట జ్యూట్ మిల్లు కూలీల సమ్మె జరుగుతున్నది. ఈసందర్భంన ఈనెల 11వ తేదీన మద్రాసు లేబరు కమిషనరు గారైన శ్రీ. వి. రామకృష్ణ ఇ. సి. యస్. గారు ఏలూరువచ్చి, కూలీలకు యజమానులకుగల పరస్పర విభేదముల పరిష్కరించి, 15వ తేదీరాత్రి 10 గంటలకు యిరుపక్షముల వారికి రాజీ కుదిర్చారు.

రాజీ షరతులు

జ్యూట్ వర్కర్సు యూనియన్‌ను గుర్తించుటకు, సమ్మెకాలంలో కొత్తగా పనిలో చేరినవారందరిని తొలగించుటకు, ఎవరికైనా పనిలో నుండి తగ్గించదలచిన యెడల 14 రోజులముందుగా నోటీసు నిచ్చుటకు పనివారల కూలీలతగ్గించకుండా యుండుటకు, ఆదివరకిచ్చిన రూపాయికి రెండణాలు హెచ్చుబూటీ అట్లేయుండుటకు, యింకా కొన్నింటికి యజమానులంగీకరించారు.

అలహాబాదు

ఇచ్చటి రైలుస్టేషనులోని 300 మందికూలీలు 18 వ తేదీన నిలాడిసమ్మె ప్రారంభించారు, వీరందరుమీదావున్న కంట్రాక్టరు, లైసెన్సు సుంకాన్ని రు 1-0-0 హెచ్చించాడు. ఇదికారణం.

నోటీసు:

రాపూరుతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ వర్కింగు కమిటీ సమావేశములు జూన్ నెల 5 తేది పొదలకూరులో జరుగును కాబట్టి సభ్యులు యీవర్తమానం రాకోర్తాము. రైతుసంఘ వర్కింగుకమిటీ కూడా అరోజునే జరుగును.

బి. పెంచలునర్సారెడ్డి,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

Wanted Teachers.

ఉపాధ్యాయులు కావాలె.

నాయుడుపేట సమీపంలో యుండే చిలమత్తూరు పంచాయతీబోర్డు స్కూలులో పనిచేయుటకు సెకండరీగ్రేడ్ టీచరొకరు, హయ్యర్‌గ్రేడ్ టీచరొకరు కావాలె. జీతం సెకండరీగ్రేడ్‌కు రు 20 లు, హయ్యర్‌గ్రేడ్‌కు రు 15 లు యివ్వబడును.

జూన్ 6 తేదిల లోపల దరఖాస్తులు పంపవలెను. జూన్ 15 తేదికి జాయిన్ కావలెను.

చిల్లకూరు చెంచురామరెడ్డి,
ప్రెసిడెంటు, పంచాయతీబోర్డు
చిలమత్తూరు
నాయుడు పేట పోస్టు.

కడపటి వార్తలు

కె. నాగభూషణరావు జయపూర్,
భూస్వామి. 2-3-1940

అయ్యా,

'అమృత' వాడుటచే నా ఆరోగ్యము చాలా కుదుటుబడినది. మరియొకబుడ్డి నా ఉపయోగమునకై త్వరగా పంపుడు.

ఇట్లు,
కె. నాగభూషణరావు.

బలానికి - రక్తానికి 'అమృత'

మిస్ ఐరిన్ ఫెర్నాండో 'ఫెర్నలిన్'
- మొరటువ
2-3-1940

అయ్యా,

నేను 'లోధ్ర'ను వాడుటయేకాక నా స్నేహితులకును సిఫారసు చేసినాను. మా అందరికిని మంచిగుణము కనబడినది.

ఇట్లు,
మిస్. ఐరిన్ ఫెర్నాండో.

'లోధ్ర' గర్భాశయ రోగనివారిణి

కేసరి కుటీరం, మద్రాసు.

ఆర్టిస్టు-

ప్రకటనలందంగా, ఆకర్షవంతంగా ఉండాలంటే ఆర్టిస్టుచేత బొమ్మలుగాని, అక్షరాలుగాని వ్రాయించి బ్లాకు తీయించి ప్రకటించాలె.

సలీసుగా, ఆకర్షవంతంగా వ్రాసే ఆర్టిస్టు కావాలంటే—

పి. శేషయ్య,
C/o ఆర్టిస్టు,
జమీన్‌రైతు, నెల్లూరు.

నెల్లూరు సంస్కృత కళాశాల.

గోవిందాచార్యులవారి లేఖ.

సాహిత్యాధ్యాపక నిర్ణయ విచారము.

నెల్లూరు వేదసంస్కృత కళాశాలలో స్థానము ఖాళీయైనసంగతి అందఱకు విదితమే. దీని నిర్వహించువారి భారవి రఘువు చిత్రమీమాంసా. ఉపస్కారాలంకారము రసగంగాధరము తర్కశాస్త్రములో "ముక్తావళి" మొదలయిన గ్రంథములు. ఈ స్థానమునకు అర్హత ఏర్పడిన విచారమే ప్రకృత విషయము.

ఈవిషయమును గురించి 7-5-1940 వ తారీఖున సాయంత్రము శ్రీ యింగువ కృష్ణయ్యగారి గృహములో పాఠశాలాధికారులు నా సలహా నడిగిరి. అందువిషయమై "ఈస్థానము సాహిత్యముగాఁ దీనికి సాహిత్యములో కృషిచేసి, తక్క తర్కమీమాంసా వేదాంతశాస్త్రజ్ఞాన ముండవలెనని చెప్పితిని. ఇయ్యది ప్రాచీన పండితాభిప్రాయము సారముగా చెప్పినది. దీనితాత్పర్యమేమనగా సాహిత్యములో బాగా కృషి చేయవలెననది నిజమే. కాని యితరశాస్త్రములలో సంపూర్ణపాండిత్య ముండవలెనని నా యభిప్రాయము కాదు. ఎందుకనగా ఈ కళాశాలలో సాహిత్యము చెప్పువారు నాలుగు శాస్త్రములలో పాండిత్యము లేనివారలే. వీరిశాస్త్ర పాండిత్యము గలిగి ప్రధానోపాధ్యాయ పదవి నధిష్టించినవారి విషయంలో ఆలోచింపవలసియుండెను. నా అభిప్రాయము నాలుగుశాస్త్రములలో సంపూర్ణజ్ఞానము కలిగినవారే సాహిత్యము చెప్పగలరని. మీరు గ్రహించినచో ఇప్పుడున్న పండితులలో ఒక్కరుతప్ప తక్కినవారందరు పండితులుగాను, ఉపాధ్యాయులుగాను పరిగణింపబడరు. అందుకని వారినందరిని త్రోసివేయగలరా? కాన బ్రాహ్మణేతర ద్వేషముచే ఉపాధ్యాయ పదవిని నిరాకరించుటకయి ఇదివరకేమియు లేక ఇప్పుడు నావచనము నాధారముగా తీసుకొని నిర్వచనము చేసి ప్రచారము చేయుట కమిటీవారికి అధికారులకు అనుచితమని మనవి చేయుచున్నాను.

నాయభిప్రాయ మేమనగా సాహిత్యములో ముఖ్యముగా కృషిచేసి, ఇతర శాస్త్రములలో కొంతజ్ఞానము గలిగిన సాహిత్యపాఠములు చెప్పగలరు. నవీనముగా "సాహిత్య విద్యాప్రవీణ" ఉత్తమతరగతిలో ప్యాసయినవారికి ప్రిలిమినరీలో లో ఇతర శాస్త్రజ్ఞానమున్ను ఫైనల్‌లో సాహిత్యజ్ఞానమున్ను ఉండును గాన నా పాఠముల నిర్వహించ సమర్థులే. కాన పాఠశాలాధికారులు ఉద్యోగనియామక మెవరికైన చేయుదురు గాక. నామాట నాధారముగా తీసికొని నిరాకరించుట అనుచితము. కాన సాహిత్యవిద్యాప్రవీణ ప్యాసయినవాడు అనర్హుడని కమిటీమెంబర్లు తలచుట అనుచితము.

ఆ గ్రంథమును చదివి ఆగ్రంథమును చెప్పవచ్చు అనుటకుదాహరణములు- మైసూరు కస్తూరి రంగాచార్యులుగారు, పోలకమూరు దేశికాచార్యులుగారు. మొదలయినవారలు మీమాంసా శాస్త్రములో నవీన గ్రంథములనుగూడ అన్వయించియే చెప్పినారు. మహాభాష్యము చెప్పుటలేదా? మంజూషా భూషణసారములకు తర్కమాపాత్యకమయినను, అదిలేకయే తిరుపతి కళాశాలలో పండితులైన సేతు మాధవాచార్యులుగారు నీలమేఘాచార్యులుగారున్ను పై పాఠములను నిర్వహించుటలేదా? మైలాపూరు కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ వేంకటసుబ్బాశాస్త్రులుగారు తర్కవాసనలేకయే మీమాంసాశిరోమణి నిర్వహించుచుండిరి. సాహిత్యశిరోమణి ప్యాసయి తెన్నలముచే నితరశాస్త్రజ్ఞానమును సాధించినవారు, సాధించుచున్న వారెందరో గలరు. కొందరుండి. వ్యాకరణశిరోమణి చదివినను కౌముది. కావ్యములను చెప్పుటకు సమర్థులైయున్నారు. గనుక తెలిసియున్నచో నాస్థానమునకు సాహిత్యవిద్యా ప్రవీణప్యాసయిన వారర్హులు అందులోనుత్తమ తరగతిలో ప్యాసయినవారు తగుసమర్థులు. వీరివిషయములో కమిటీవారు సందేహింప నవసరము లేదు. కానీ జాతిద్వేషముచే చేయు వ్యావర్తకములకు నన్ను కారణభూతునిగా నుంచకుడని ప్రార్థించుచున్నాను. ఈ స్థానమునకు జానకిరామిరెడ్డి అనర్హుడనియు, అప్లికేషన్ ఫారంలో నేనిచ్చినయభిప్రాయము శిష్యవాత్సల్యముతోనని చెప్పుటయు యోగ్యముకాదు. నిజమైన నా యభిప్రాయము అప్లికేషన్ ఫారంతో పంపినదే- ఈవిషయమును బుద్ధిమంతులు నిర్మలబుద్ధితో నాలోచింపవలయును.

—కవితార్కికసింహ గోవిందాచార్యులు.

రైల్వేల ఆదాయం.

నూతన ఆర్థికసంవత్సరం ఏప్రిలు 1 వ తేదీ నుండి మొదలు. ఈతేదీ నుండే రూపాయకు అణా చొప్పున రైల్వేరేట్లు పెరిగినది. దీని మూలంగా మొదటి 10 రోజులలో 23 లక్షలు, తర్వాత 10 రోజులకు 27 లక్షల రూపాయలు అధనంగా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం.

★

మద్రాసు ఓటర్లలిస్టు.

పై లిస్టును తెలుగులో గూడా ప్రకటించాలని గవర్నమెంటువారు ఉత్తర్వు జేశారు.

★

ఫ్యూచర్ల వ్యాపారం.

వర్తకులు కొందరు ముందెప్పుడో సరకులు పంపిస్తామని యిప్పుడే ఆర్డర్లు తీసుకొని వ్యాపారం చేస్తుంటారు. ప్రస్తుత అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు విషమించినవి కాబట్టి, అట్టి ఫ్యూచర్లవర్తకం కొంతకాలం మానివేయాలని బెంగాలు ప్రభుత్వం సూచించింది.

★

పోలీసే దొంగ.

డెహ్రాడూన్‌లో జ్ఞానసింగ్ అనే పోలీసు కానిస్టేబిల్, సెంట్ థామస్ పాఠశాల నుండి ఒకగడియారమును దొంగలించినందుకు సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు విచారణచేసి 1 సం॥ కఠిన ఖైదు విధించారు.

★

అధికధరల అలవెన్సు.

ఈనెల 15 వ తేదీన కలకత్తా కార్పొరేషన్ వారు సమావేశమై కార్పొరేషను పనివారలలో నెలకు రు 30 లుగాని, అంతకు తక్కువగాని జీతం తీసుకునేవారికి ఒకరూపాయ అలవెన్సు యివ్వడానికి తీర్మానించారు. దీనిమూలంగా కార్పొరేషనుకు సం॥ నకు రు 21, 200 అధిక వ్యయం.

★

క్షామ నివారణ బిల్లు

పశువులలో వచ్చే అంటురోగాలను నివారించడంకోసం, ఆ జబ్బులు యితర పశువులకు వ్యాపించకుండా చేయడంకోసం, మద్రాసు ప్రభుత్వం ఒక బిల్లును ప్రకటించింది. ఈ బిల్లును గూర్చి ఆగష్టు 22 వ తేది తర్వాత ఆలోచిస్తుందట.

PARALYSIS CURE

పక్షవాతము నకు

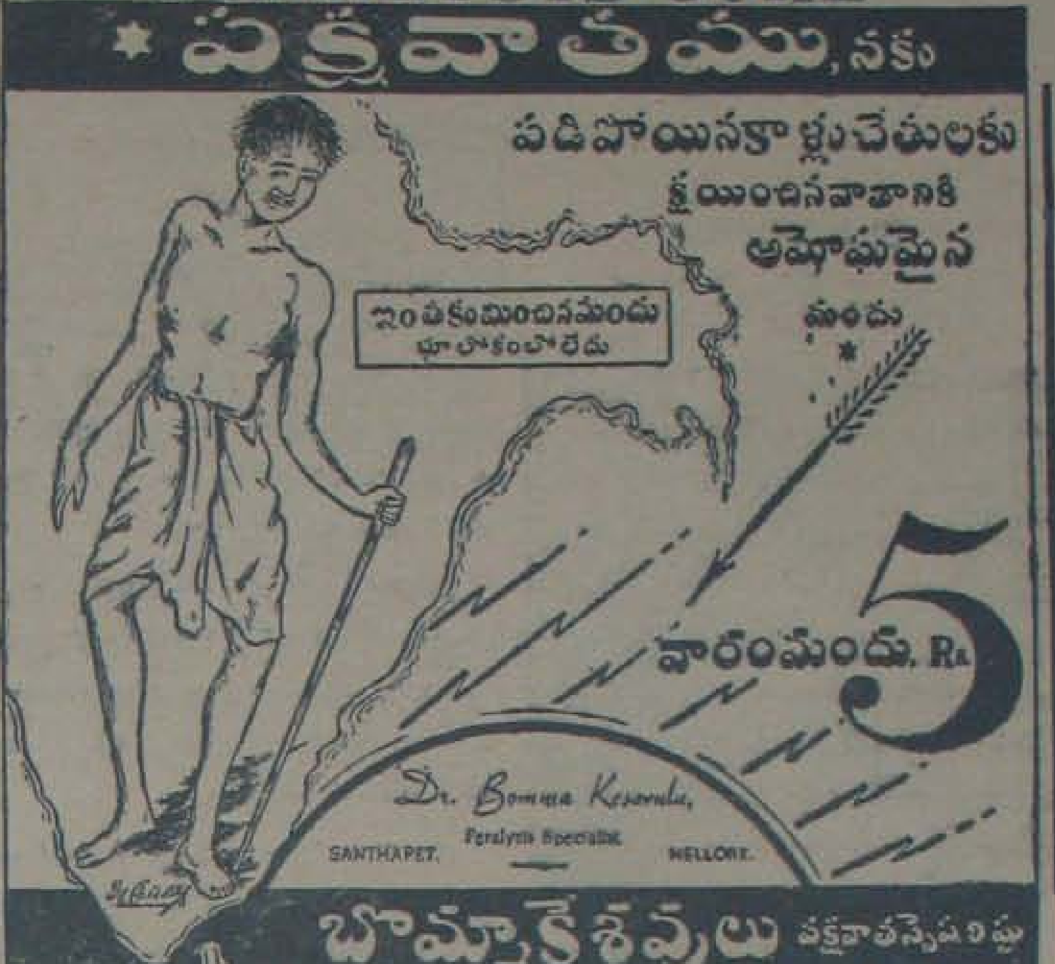

బొమ్మాకేశవులు పక్షవాతస్పెషలిష్టు
సంతపేట నెల్లూరు

నకలుమందులను చూచి
మోసపోకుడు.
40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి
జెందిన దివ్యామృతము

అమృతాంజనము

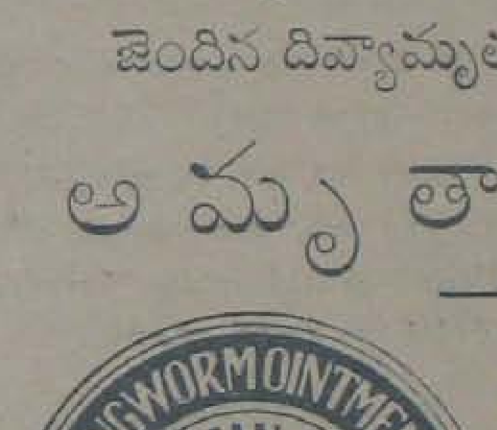

తామరమందు
సకలవిధములైన చర్మ
వ్యాధులను రెండేపూతలతో
నిర్మూలము చేయును

డోంగ్రేగారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు
పుష్టియున్ను బలమున్ను
ఆరోగ్యము నిచ్చును.

రామకృష్ణ ఖాదీభాండారం
★
ట్రంకురోడ్డు—
నెల్లూరు.
★
మావద్ద అన్నిరకాల శుద్ధఖద్దరు దొరుకును. సన్నము, జరీమేటు, రాజపాళెం, పొందూరు కనుపూరు, మున్నగు అన్నిరకాలేకాదు ఆర్డరిస్తే కోరినమాదిరి నేయించి గూడా యిస్తాం
రాయవరపు జగన్నాథం,
ప్రొప్రయిటరు.

వింతలు - విశేషాలు

పాట్నాలో శ్రీ రమాదేవి అనే 10 సం॥ అమ్మాయి వుంది. సం॥ రాష్ట్రంలో పాట్నాయి జిల్లాలో ఖాపూర్‌సరాయి యీమె జన్మస్థానము. ఈ పిల్ల తల్లిదండ్రులు చదువురాని రాజపుత్రులు. కాని యీమె మాత్రం తులసీదాసు రామాయణం, గీత, ఉపనిషత్తులు మొదలగు వేదాంత గ్రంథములనుండి శ్లోకములను, ఖురాన్, బైబిల్ నుండి వాక్యములను చెప్పుతుంటుంది. రామనామమే మాయను గెలచుటకు మార్గమని బోధిస్తున్నది.

ఈమె తన గతజన్మ వివరములను గూడా చెప్పింది. కాయిమహోనా జిల్లా మైన్పూర్ పాకై గ్రామంలో బెనిమాధవమిశ్ర అనునతనికి కృష్ణకుమారి పేరట కూతురుగానుండి, తన 18 వ ఏట కలరాతగిలి మరణించినట్లును, తనకు చిన్నవయస్సునందే గ్రంథజ్ఞాన లభించినట్లు చెప్పింది. ఇవి యిజావు గాబడినవిగూడాను.

★

కథియావార్‌లో ఒక గ్రామంలో 15 ఏండ్ల క్రింద ఇద్దరుపిల్లలకు పెండ్లిఅయింది. పిల్ల పెద్దదై కాపరానికి వచ్చేంతవరకు ఒకరినొకరు చూచుకోలేదు. ఒకరోజు నమగడు యింట్లోలేక పోతే, వేరొకడు తానే మగడనని వచ్చి, ఆమెను వంటిమీద నగలనిమ్మని అడిగాడు. ఆమె మగడుకదా అని యిచ్చింది. వాడికి అంతులేదు.

★

ఆఫ్రికాలోని లైబీరియాలో నీగ్రో రిపబ్లిక్ పెండ్లాలను అమ్మటం అంగీకరించింది. ఒక్కపెండ్లాం ఖరీదు 12 పౌనులు. వాయిదాలవారిగా కూడా చెల్లించవచ్చు.

★

లా ఆంజెలెస్‌లో ఒక లావాంటి స్త్రీ ట్రాముకారు ఎక్కుతూ, కండక్టరు కాలివేలిమీద బూటుకాలు పెట్టింది. వాడు ఎగిరి పడ్డాడు. వాడితోబాటు యీమెకూడా కాలుజారిపడ్డది వాడికాలు త్రొక్కినదిగాలక దావా చేసింది ట్రామ్‌కంపెనీవారు నష్టపరిహారంక్రింద 500 డాలర్లు యివ్వవాలని కోర్టువారు తీర్పుచెప్పారు.

★

తనమగడు కష్టపెట్టునని ఒక హైందవ స్త్రీ తురకమతంలోచేరి కోర్టులో తన పెండ్లిని రద్దు చేయమని కోరింది. మగడు ఎదురుచర్య తీసుకోలేదు. జడ్జి పెండ్లిని రద్దు జేయుచూ డిక్రీ యిచ్చాడు.

★

హేతాంపురాలో ఒకవర్తకుడు ఒక లాటరీలో గొప్పబహుమతి వస్తుందని ఆశపడి లాటరీ టిక్కెట్టు కొనగనే, సంతోషం పట్టలేక ప్రాణం విడిచాడు. ఒక జ్యోతిష్కుడు నీవు లాటరీలో గెలుస్తావు అని చెప్పాడట. ఈపిచ్చి నమ్మకమే అతనిప్రాణం తీసింది.

★

బొంబాయిరాష్ట్రంలోని సతారాలో జరుగనున్న వివాహోత్సవమునకు కలూ, మంజూర్, మహమ్మద్ అను 30 సం॥ గల ముగ్గురు అన్నదమ్ములు (కవలలు) బస్సులో బయలుదేరారు. బస్సు దారిలో ఒక టీ దుకాణంవద్ద ఆగింది. ప్రయాణీకులందరూ దిగారు. కాని యీ కవలలు ముగ్గురు దిగలేదు. కండక్టరు వారిదగ్గరకువెళ్లి చూచేటప్పటికి ముగ్గురు చనిపోయి వున్నారు. కండక్టరు నిశ్చేష్టుడైనాడు. ఈ ఉదంతం హృదయస్తంభనవల్ల జరిగిందంటున్నారు.

పైముగ్గురి కవలలలో ఎవరికి తలనొప్పివచ్చినా ముగ్గురికి తలనొప్పి రావడం, ఎవరికి జ్వరము తగిలినా, ముగ్గురికి తగలడం వుండేదట. బహుశా ఏవకరికో హృదయం స్తంభించిపోతే ముగ్గురికి జే సంభవించి చనిపోయివుంటారు.

ఇండియాలో యుద్ధ సామగ్రి

ఇండియాకు కావలసిన యుద్ధసామగ్రిని యిండియాయే 90 వంతులు తయారుచేస్తుంది. మోటారుకారు విమానాలు తప్ప యితర తుపాకులు బాంబులు ఫిరంగులు మొదలైనవన్నీ యిండియాలో తయారవుతున్నాయి. తన సైన్యాలకు సిద్ధయి చేసుకోవడమే కాకుండా యిండియా యుద్ధసామగ్రిని కొంత బ్రిటన్‌కుకూడా పంపగల స్థితిలోవుంది.

రాజప్రతినిధి యుద్ధఫండు

మన సంస్థానాధీశ్వరులైతేనేమి, తదితరులైతేనేమి ఈనెల 11 వ తేదీవరకు సమర్పించిన యుద్ధఫండు మొత్తంరు 71,10,653-3-4.

★

సింగపూరు సేనలు

మలయాలోని సింగపూరులోనున్న రెండవ పంజాబు పటాలమునకు ఆటలాడుకునే వసతులు ప్రభుత్వంవారు కల్పించారు. వీరు 'ఫుట్‌బాల్' అనే ఆటఆడుతున్నారు. ఈ ఆటలో 45-50 మంది పాల్గొనవచ్చు.

ఇష్టమున్నవారు ఈతగొట్టుటకుకూడా వసతులు కలుగజేయనున్నారు.

★

పంతుల్లపంట

ఇంతవరకు గవర్నమెంటువారు ఎయిడెడ్‌స్కూళ్లలో పనిచేసే హైయ్యర్‌గ్రేడ్ ట్రెయిండ్ టీచర్లకు రు 156/- సెకండరీగ్రేడు టీచర్లకు రు 168 ల గ్రాంటు సంవత్సరానికి యిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం మార్చినెలలో హయ్యరువాళ్లకు రు 212/- సెకండరీవాళ్లకు రు 216/- యిచ్చుటకు ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేసింది.

★

క్షామ నివారణ

రామనాడుజిల్లాలో వ్యవసాయకూలీలు పనులేక అవస్థపడుతుంటే పశువులు నీరు త్రాగు కుంటలను లోతుగా విశాలంగా త్రవ్వించి ఆ కూలీలకు పని కల్పించమని, గవర్నమెంటువారు 2 వేల రూపాయలను రామనాడు జిల్లాకలెక్టరుకు శాంక్షన్ చేశారు.

★

అమెరికా అక్కర

అమెరికాకు యీ యుద్ధసమయంలో భారతదేశ సరుకులతో అక్కరగలిగింది. ఇవి ముడిసరకులుగాదు, తయారయినవే. కంబళ్లు, లేసు, యిత్తడి సామానులు, మొసలి చర్మం, గంధపుచెక్క, నార, పరిమళముగల నూనెలు, నక్కపుకీనులు వగైరాల దిగుమతి గావించుకుంటున్నారు.

★

చీరాల బీదల దీనావస్థ

ఈవూరి ఫాక్టరీలలోను, దుకాణములలోను బియ్యపుధర అపరిమితముగా పెరుగుటవలన బీదవారు ఆహారపదార్థములను కొనుట నానాఅగచాట్లు పడుచున్నారు. ఇది చూచి గ్రామస్థులు కొందరు యీవూరి సబ్‌మేజస్ట్రేటుగారికి విషయమై తెలియబర్చారు. ఈ సందర్భంలో యీవూరి సంటూరి శేషయ్యగారు, బీదల సహాయార్థమై బియ్యపుడిపో పెట్టుటకు, వడ్డీలేకయే తాను రు 1000 లు పెట్టుబడి పెట్టెదనని మేజస్ట్రేటుతో చెప్పారు.

మంచి మోటారుకారు.

"హిల్మెన్ మింక్సు" మంచి (సెలూన్సు స్లయిడింగ్ టాప్) కారు. అమ్మకానికి సిద్ధంగా ఉంది. పెట్రోలు గాలన్ 1-కి 32 మైళ్లు నిస్సందేహంగా నస్తుంది. కొత్త టయిర్లు స్పేర్లతోసహా. 1937 మోడల్.

ధర షుమారు రు 1350/- లు.

వలసినవారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసేది.

మేనేజరు,
జమీన్‌రైతు,
నెల్లూరు.

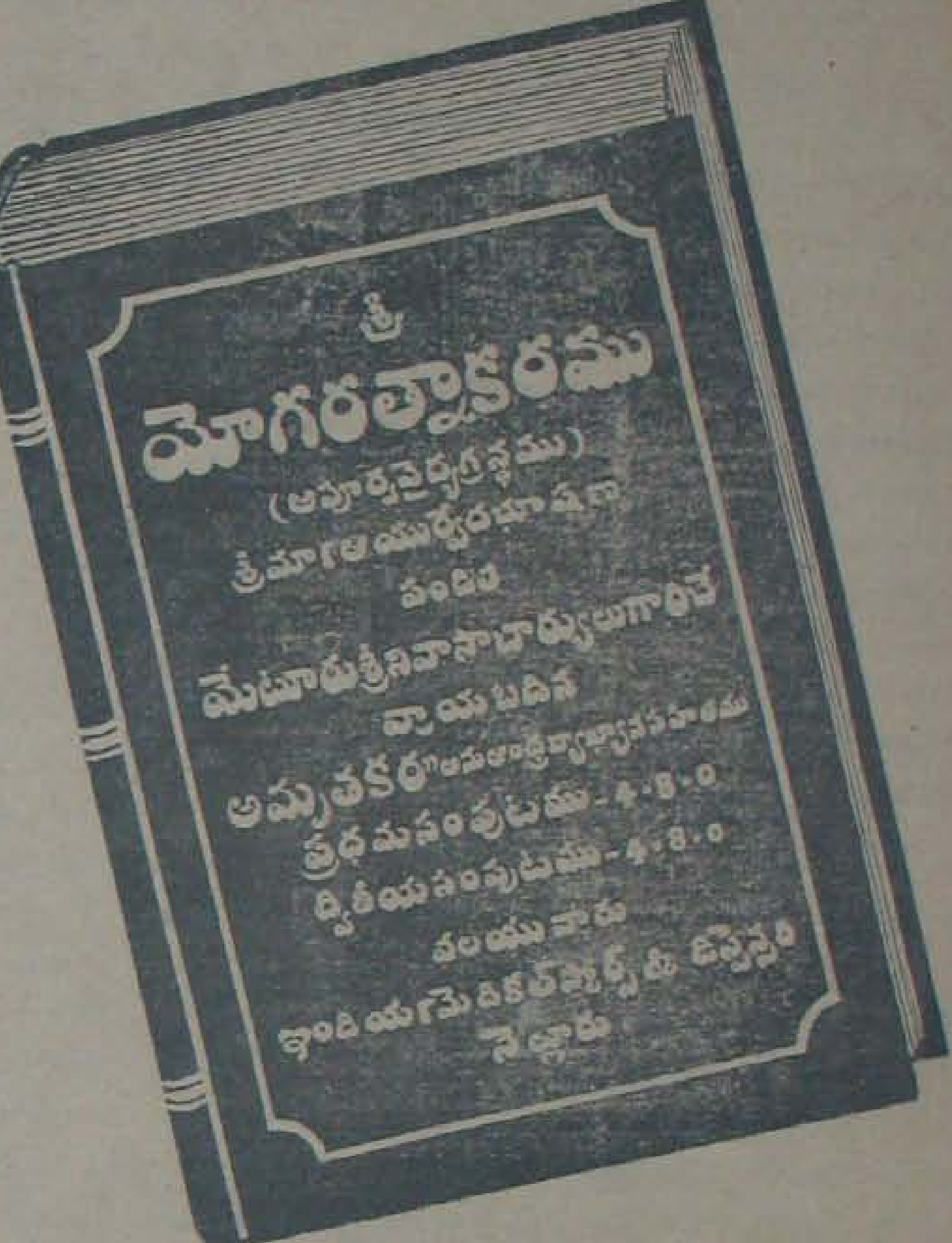

ట్రేడ్‌మార్కు

రిజిష్టరు 2480

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారణీ డిపో.

మా భువనేశ్వరి గుళికలు పక్షవాతం, గ్రద్రవాతం, చప్పి, తిమ్మెర్లు వగైరా కోట్లకొలది జనులకు ఆపత్కాలంములో ప్రాణదానమొసగి ప్రపంచమంతటను ప్రసిద్ధి చెందినవి. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే వుపయోగించుడు.

8 రోజులకు భువనేశ్వరి గుళికలు, తైలం, కంటిమందు రు 6—0—0

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటివ్‌డాక్టరు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
కాకర్లవారివీధి, కాళమ్మగుడి ప్రక్కన నెల్లూరు.

రసాయనిక గుణముగల శాస్త్రీయమైన ఈ ఇంగువనే కొనుడు.

సైన్సుపికె

టి. టి.

మిన్సికి యింగువ

మీ ఆహారమును సులభముగా జీర్ణముచేయును.
బహుమానపు చీటీలతో అమ్మబడును.
మంచి బహుమానముల కొరకు కూపనులను భద్రపరచుడు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘం

ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతుసంఘ కార్యవర్గము శ్రీ వెంకటేశ్వర శర్మ గారి అధ్యక్షతన యీ నెల 22 వ తేదీన గొల్లపోలులో సమావేశమైంది.

సభకు రాజాలమని, సభలోవచ్చే తీర్మానముల పరిశీలించి తమ అభిప్రాయమును తెలియబరుస్తూ, పెంటకోట శ్రీరాములునాయుడు, నెల్లూరు వెంట్రామా నాయుడుగార్లు వగైరా పంపిన ఉత్తరాలు, చదువబడినవి.

అధ్యక్షులు, మంత్రులు రాజీనామా యిచ్చింది మొదలుకొని ప్రస్తుతమువరకు, జమీన్ రైతులు స్థితిగతులను నిశదీకరించిన పిదప, యీక్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి.

(1) భారతరైతు సమస్యను భారతీయులే స్వతంత్రంగా పరిష్కరించుకోవాలి.

(2) మందసా కాల్పులగూర్చి నిష్పక్షపాతమైన విచారణ ప్రభుత్వం చేయాలి. అంతవరకూ యెట్టికేసులు పెట్టరాదు.

(3) ఆచార్య రంగాగారి త్యాగాన్ని అభినందించదగినది.

(4) ప్రకాశం కమిటీరిపోర్టులోని సూచనలను అమలులో పెట్టి, రైతుల దుర్భరకష్టములు తొలగించవలెనని ప్రభుత్వమునకు తెలియబరచాలి.

(5) మాడుగుల కొండజాతి సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీమద్రి కామయ్యగారిపైన యిటీవల ఏజన్సీ కలెక్టరుగారు శిక్షవిధించుట నిరసించుచున్నాము.

(6) కొన్ని ప్రాంతాలలోని జమీందారీ భూములపైన నజరానాలు విధించుచి అక్రమమనీన్నీ, దానిని రద్దుచేయవలెననిన్నీ, ప్రభుత్వమునకు తెలియపరచాలి.

(7) కాంగ్రెసు నాయకత్వమున సంపూర్ణ స్వరాజ్య సమరానికి అవసరమైన త్యాగమునూ, సహాయమును, రైతులెల్లరు చేయాలి.

రు 50 బహుమానము.

చరఖాసంఘమువారి ప్రకటన.

అఖిలభారత చరఖాసంఘ గౌరవ కార్యదర్శి శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు, "రాటము సత్యమునకు అహింసకు చిహ్నము" అను వాక్యముపై వివరణముగా వ్రాయబడు ఉత్తమవ్యాసమునకు రు 50 బహుమాన మిచ్చుటకు తనమిత్రుడొకాయన యేర్పాటు చేశాడనీ, వ్యాసము 1940 ఆగస్టు 31 లోగా పంపవలెనని ప్రకటన చేశారు.

నిరుద్యోగ నివారణ

మైసూరుప్రభుత్వంవారు విద్యావంతుల నిరుద్యోగమును పోగొట్టుటను గూర్చి ఆలోచించి నివేదించుటకై నియమించిన ఉపసంఘము సలహా ప్రకారం, ఇర్విను దులవక్రింద భూమిని సాగుబడి నిమిత్తం, ఆ విద్యావంతుల కిచ్చుట తీర్మానించారు.

ప్రస్తుతే 10 మందికే మాత్రమే యీవసతి చేయబడును. ఈ 10 మందిని పై ఉపసంఘమే నియమిస్తుంది. ఒక్కొక్కరికి 15 ఎకరాల భూమిని, రు 1500 లను, యిల్లు, పశువులకొట్టం, యిస్తారు. ప్రతియేడు ఖర్చులకుగాను రు 500/- యిచ్చారు. 6 సం॥ మీరు వృద్ధిలోకివస్తే, ఆ భూములను వెలకు యిస్తారు. ఆ ఖరీదు 10 సం॥లలో వసూలు చేసుకుంటారు.

అస్పృశ్యతా పిశాచము

"అస్పృశ్యతయందు ఎంతకొద్దిపాటి అభిమానమున్న వారైనను సరే సత్యాగ్రహులుగా చేరుటకు తగరు. అస్పృశ్యత మనపతనమునకు ముఖ్యకారణము. హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములకు గూడ నిదియే కారణము అస్పృశ్యత హిందూమతమునకు కళంకము. ఈకారణమున భారతదేశమున కంతటికిని కళంకమని చెప్పవచ్చును. ఈకళంక మెంత బలవత్తరమైనదనగా, ఒక మతములోనుండి మరియొక మతములోనికి వెళ్లువారిని పైతం మనిఆవరించియుండెను" అనిహరిజన పత్రికలో గాంధిమహాత్ముడు ఈమధ్య వ్రాశాడు.

మునిసిపాలిటీ చట్ట సవరణ

1920 మద్రాసుజిల్లా మునిసిపాలటీల చట్టంలోనూ, లోకల్ బోర్డుల చట్టంలోనూ మద్రాసు ప్రభుత్వం సవరణలు ప్రవేశపెడుతుంది. ఈబిల్లును గూర్చి జూన్ 22 త ర్వా త ఆలోచిస్తారు. కాబట్టి యీలోపుగనే అభ్యంతరాలేకమైవుంటే తెలపాలి.

ఈబిల్లు వసరణ బట్టి, మునిసిపాలిటీలలోని, జిల్లాబోర్డులలోని సభ్యులు, పన్నులు వగైరా చెల్లించక పోతే వారిసభ్యత్వాలును రద్దుచేస్తారు

రక్షణచట్ట సవరణ.

భారతదేశ రక్షణచట్ట నిబంధనలకు మూడు సవరణలను ఇండియాగెజెట్టులో ప్రకటించారు.

భూమిపన్నులు మొదలైనవి ప్రభుత్వంవారికి యివ్వవద్దని ప్రోత్సాహపరిచే యేవిధమైన చర్య అయినా శిక్షార్హమనీ, బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికీ భారతీయ సంస్థానాలకు విదేశరాజ్యాలకు ఉండే సంబంధాలతో సంబంధం కలుగజేసుకోకూడదనీ, కేంద్రప్రభుత్వం తరఫున అధికారం పొందిన ఉద్యోగి ఓడలరాకపోకలను నిర్బంధించేచర్యను గూర్చి, మూడుసవరణలు చేయబడ్డవి.

శాసనసభ్యుల జీతాలు

మధ్యపరగణాల ప్రభుత్వంవారు, బొంబాయి ప్రభుత్వంవారు, ప్రస్తుత రాజ్యాంగ ప్రతిష్టంభన కాలంలో శాసనసభ్యులకు జీతాలిమ్మట అనవసరమని ఆపిచేశారు. బీహారువారుకూడా జీతముల నాపుటకు 26 తేదీన నిశ్చయించారు. సంయుక్త పరగణాలవారు దానివిషయమై ఆలోచిస్తున్నారు. మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు గూడ త్వరలో యితర రాష్ట్రముల ననుసరించ ఆయత్తపడుచున్నారు.

యుద్ధ అలవెన్సు సిఫార్సు

మధ్యపరగణాల ప్రభుత్వం ఒక సేఠ పరిశ్రమ విచారణసంఘమును ఏర్పాటు చేసింది. ఆసంఘం నాగపూరుమిల్లులలో పనిచేయుచు, రు 100 లు అంతకు తక్కువజీతము పుచ్చుకొనుచున్నవారికి హెచ్చుధరల అలవెన్సు నొసగవలసినదేనని సిఫార్సు చేసింది.

హెచ్చుధరల అలవెన్సు

రు 25 లేక అంతకంటె తక్కువజీతం పొందుతున్న మద్రాసు కార్పొరేషను పనివాళ్లందరకీ, యుద్ధకాలపు అలవెన్సు రూపాయికి అర్ధణా ప్రకారం గ్రాంటుచేయాలని కమిషనరు సిఫార్సు చేశాడు.

హుండీ రిజర్వాయరు

హుండీ సిటిసరఫరా విభాగానికి అనుభవ్యలో, మద్రాసు ప్రభుత్వం మూడవవంతును ఈచి తగ్గింటుగా యిస్తామన్నారు.

వేసవి సెలవుల తగ్గింపు

నెల్లూరు మునిసిపల్ టీచర్ల నిరసన సభ.

నెల్లూరు మునిసిపల్ టీచర్ల యూనియన్ జనరల్ బాడీ 8వ తేది జరిగింది. యింతదాకాలం ఆరు వారాలు యిచ్చు సెలవులను ఒకమాసానికి తగ్గించినందులకు విద్యా శాఖవారి చర్యను నిరసిస్తు, కౌన్సిలు వారుగూడా దీన్నిగూర్చి తీర్మానించ వలసినదనియు, విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ఆ ప్రకారం ఆరు వారాల సెలవును ఖాయం చెయ్యవలసినదనే మున్నగు తీర్మానాలు చేశారు.

ఫోనోపోస్టు

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే విధానాలలో ఫోనోపోస్టు విధానం ఒకటి. దీనిలో మనము మామూలుగా వుత్తరం వ్రాసినట్టుగాకే, మనం మాట్లాడే మాటల్నుగూడా పోస్టులో పంపుతారు. మనం మాట్లాడదలచుకున్న దానిని గ్రామఫోను రికార్డుమీదకు ఎక్కిస్తారు. మనంయిచ్చే అడ్రసుకు ఇ రికార్డును పంపుతారు. దానిని మన మనిషి ముందర పోస్టువారు వినిపిస్తారు. ఈ రికార్డు అట్టతో చేయబడి, మెత్తగా వుంటుంది. ఈ విధానానికే 'ఫోనోపోస్టు' అంటారు.

ఈవిధానం 1935 నుండే అమెరికాలోని బూనోస్ అయిర్సులో అమలులోవుంది, రాబోవు జూలై 1 వ తేదినుండీ సింహళ దేశంలో గూడా యీవిధానాన్ని అమలులో పెట్టారట.

యుద్ధ వదంతులు

యుద్ధాన్ని గురించి ప్రజల నుక్లేశపరిచేలాంటి అబద్ధపు ప్రచారముల చేయరాదని, వదంతులు పుట్టించరాదని, అటులచేసినచో భారత దేశరక్షణ నిబంధనల ప్రకారం, శిక్షాపాత్రులగుదురని, బొంబాయిప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

లంచము ఫలితం

ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరు ఆఫీసులో హెడ్ గుమాస్తాగానున్న శ్రీ. కె. గోపాలకృష్ణయ్యగారు. 6 సంధర్భములలో లంచములు పుచ్చుకొనిన. ట్లురుజువైనందున, జిల్లాకలెక్టరుగారు వారిని ఉద్యోగంనుండితీసి వేశారు.

ఉద్ధామసింగ్ విచారణ.

పూర్వపు పంజాబు గవర్నరు డ్వయర్ను హత్య గావించిన ఉద్ధామసింగ్ కేసు విచారణపై విచారణ వాయిదా వేయబడినది. ఫలానితేదీకని తెలియదు.

ఈజిప్టులో చీకటి.

ఇచ్చటి ప్రభుత్వాధికారులు దేశంలో రాత్రి 9 గం॥ మొదలు 5 గం॥ వరకు దీపాలుండరాదని ఉత్తర్వు చేశారు. ఇదివరకు సముద్రతీరంలో అమలులోనుండే యీవుత్తర్వు, యిప్పుడు దేశమంతకు వర్తిస్తున్నది.

పెరు భూకంపం.

దక్షిణ అమెరికాలోని పెరులో 26 వ తేదీన భూకంపం కలిగి 200 మంది చనిపోయినారు. 5 వేలమంది గాయపడ్డారు.

ఇండియాలో యురోపియన్లు.

భారతదేశంలో 321 మంది డచ్చివారు, 309 మంది బెల్జియనులు, 1520 మంది జర్మనులు, అమెరికనులు, 740 మంది 184 మంది ఫ్రించివారు, 95 మంది ఇరానువారు ఉన్నారు.

సర్. కె. వి. రెడ్డి.

వీరిని అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయ వైస్ ఛాన్సలరుగా నియమించారు.

జీతములు నిరాకరించుట.

విల్లుపురంలో 70 మంది రైల్వే పనివారలు తమజీతములు తగ్గినవని ఏప్రెల్ నెల జీతములు తీసుకొనుటకు నిరాకరించారు.

గ్యారంటీ బహుమానాలు	రు 38250 17 బహుమానములు ఇవ్వబడును	నెం. 15

అడ్డంగావుండే గీతలలో మొదటి రెండుఅంకెలుఅన్సరుకు సరిపోయినవారికి రు 5లు యివ్వబడును.

ఏ ఒక్క వరుసగాని అన్సరుతో సరిపోయినవారికి ఒక్కొక్కరికి రు 20 లు ప్రత్యేకించబడినవి. అడ్డంగావుండే మొదటి రెండువరుసలు సరిగ్గా వుండువారికి రు 300 లు గ్యారంటీగా యివ్వబడును. అత్యధిక చతురములు పంపువారికి రు 150 లు ప్రత్యేకించబడినవి.

చతురములో 1 మొదలు 15 వరకు గల సంఖ్యలను అడ్డంగాగాని, నిలువుగాగాని, మూలగాగాని వేసి కూడినచో 30 రావలెను. ఒకసారి వాడినసంఖ్య మరల ఉపయోగించరాదు. చతురములు పంపుటకు ఆఖరుతేదీ 11—6—40. ఫలితములు ప్రకటించు తేదీ 20—6—40. ప్రవేశరుసుము ఒకచతురమునకు రు 1; 3 చతురములకు రు 2 లు; ప్రతి 8 చతురములకు రు 5 లు.

రూల్సు:— పైన తెల్పిన రేటుప్రకారం కాగితముమీద ఎన్నిచతురములైనా వేసి పంపవచ్చును. పైకం మణిఆర్డరు ద్వారాగాని పోస్టలుఆర్డరు ద్వారాగాని పంపవచ్చును. వసూలునుబట్టి బహుమతులు మారుచుండును. బొంబాయి సుప్రసిద్ధ బ్యాంకులో డిపాజిట్టు చేయబడిన అన్సరుకు సరిపోయిన ప్రతివానికి రు 2250 లు గ్యారంటీగా యివ్వబడును. ఫలితముల కొరకు మీ అడ్రసువ్రాసి పోస్టుబిళ్ల అంటించిన కవరును మీ చతురములతో గూడా పంపుము. మానేజరు తీర్పు న్యాయమైనదిగాను చట్టబద్ధమైనదిగాను వుండును.

నెం 38 సంఖ్య చతుర ఫలితము. మీచతురములను, పైకములను క్రింది అడ్రసుకుపంపుడు:

1 వరుస 12, 11, 6, 5,
2 ,, 14, 2, 15, 3,
3 ,, 7, 13, 4, 10,
4 ,, 1, 8, 9, 16,

మేనేజరు;
ప్రెసిడెన్సి కమర్షియల్ సిండికేట్
ముంబదేవి. బొంబాయి 2.

జై!- త్రిలింగజననీ దివ్యపతాకానికీ- జై!

"జననీదాస్యపు శృంఖల యుగళము ఛేదింపని మన బ్రతుకేలా!
కాకతివీరుల కత్తుల తళతళ తెలుగు గుండెలే మరచినవా! రండీ ఆంధ్రులు - లెండీ వీరులు - లెండీ - లెండీ - ఈనాడే!"

ఈనెల 31-న ప్రధాన ఆంధ్ర నగరాలలో విడుదల

నవీన భారత్‌వారి: **కాలచక్రం**

మూర్తీభవించిన ఆంధ్రతేజము:
అస్వతంత్రమైన ఆంధ్రజాతిలో
స్వాతంత్ర్యజ్వాలలను ప్రజ్వలింపజేసేచిత్రం
★

తారాగణం:
లక్ష్మీరాజ్యం, ఉమాదేవి, ముంజలూరి కృష్ణరావు, బందా కనకలింగేశ్వరరావు, నెల్లూరు నగరాజరావు, కాశీ చందు, విద్వాన్ నటేశం—
★

డైరెక్షన్:
ఆమంచర్ల గోపాలరావు,
కలపటపు రామగోపాల్
★

సంగీతం:
ప్రభల సత్యనారాయణ,
హరనాథ్
★

31-5-40 తేదీన
ఈ నగరాలలో విడుదల

క్రౌన్ టాకీసు
కాకినాడ.
★
శ్రీ హనుమాన్ పిక్చర్ పాలెస్
రాజమండ్రి.
★
వెంకటేశ్వరా టాకీసు
తెనాలి.
★
సరస్వతీ టాకీసు
గుంటూరు.

విశాఖపట్నం (పూర్ణాథియేటర్); సికింద్రాబాదు (ఇందర్‌టాకీస్); బెజవాడ; బందరు; ఏలూరు నగరాలలో త్వరలోనే విడుదల

Producers:
The Naveena Bharath Pictures Ltd.

STUDIO
Prakjyoti

For Bookings:
K. RAJAGOPALA REDDY Esq.
St' Thome High Road, Mylapore, Madras.

మే 31 న

ఆంధ్రదేశంలో
ముఖ్య కేంద్రాలలో

విడుదల

నెల్లూరు:
న్యూ టాకీ పిక్చర్ పాలెస్

బెజవాడ:
శ్రీ దుర్గాకళా మందిరం

తెనాలి:
శ్రీ సత్యనారాయణ టాకీస్

బందరు:
బృందావన టాకీస్

కాకినాడ:
మెజెస్టిక్ సినిమా

ఏలూరు:
శ్రీరామకృష్ణ టాకీస్

రాజమండ్రి:
జయ టాకీస్

విజయనగరం:
శ్రీ కృష్ణ సినిమా

బెంగుళూరు:
సాగర్ టాకీస్

సికింద్రాబాద్:
రాజేశ్వర టాకీస్

గుంటూరు:
బాంబే టాకీస్

7-6-40
పారగాన్ టాకీస్
మద్రాస్

★

15-6-40
పూర్ణా థియేటర్
విశాఖపట్నం

సుమంగళీ
దర్శనము

శుభప్రదము
ఆనంద ప్రదము

సుమంగళి

A B. N. REDDI- RAMNOTH- SEKAR PRODUCTION

DIRECTED by B. N- REDDI

A VAUHINI PICTURE

DIRTRIBUTED by VAUHINI

MADE AT NEWTONE STUDIO

... Editor N. V. Ramanaidu, Zamin Ryot Power Press, 168 Danduvari St. Nellore